

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINKIRJASTO

Toimintakertomus 2018



Sisällys

Hämeenlinnalaiset käyttivät ahkerasti kirjastoja

Yli miljoona lainausta ja yli 440 000 kirjastokäyntiä

Valtakunnallinen yleisten kirjastojen käyttäjäkysely

Kirjasto parantaa hämeenlinnalaisten elämän laatua

Kirjasto sai kiitettävän arvosanan kaupungin asiointikyselyssä

Pääkirjasto väistöön Wetterille

35-vuotiaassa rakennuksessa alkoi kauan odotettu peruskorjaus

Hämeenlinnan kirjastolle hankerahoitusta maahanmuuttajatyön kehittämiseen

Naisten dialogiset tilaisuudet kirjastoissa 2018-2019

Ammatillinen täydennyskoulutus ja kansainvälisyys

Hämeenlinnan kirjasto esiintyi Next Library-konferenssissa Berliinissä

Kansainvälinen kirjastoalan palkinto hämeenlinnalaiselle Sinikka Sipilälle

IFLAn korkein tunnustus myönnettiin ensimmäistä kertaa suomalaiselle

Mervi Koskelle Tietopöllö-palkinto elämäntyöstä tietokirjailijana

Kirjasto juhli kekseliäimmin kaupungin syntymäpäivää

Henkilökunta voitti Oranssin Päivän kakkukahvit

Asiakkaille uudenlainen mahdollisuus vaikuttaa kirjaston aineistovalintoihin

Musiikkipalvelut

Väistössä musiikin kokoelmat sijoitettiin Wetterille ja Eino Leinon kadulle

Monipuolista kouluyhteistyötä

Kirjasto jalkautui kouluille entistäkin ahkerammin

Aktiiviset lähikirjastot

Jukolan kirjasto muutti elokuussa Nummikeskukseen

Kirjaston nimeksi tuli Nummen kirjasto

50 vuotta kirjastoautotoimintaa

Kotikirjastopalvelu turvaamassa tasavertaisia kirjastopalveluita

Hauhon kirjasto järjesti ahkerasti tapahtumia perinteisen kirjastotoiminnan rinnalle

Kalvolan kirjastossa palkittiin vuoden 2017 paras taidekirja:

Kirjan kasvot – Sata vuotta suomalaisia kirjankansia

Hämeenlinnan kirjaston järjestämään valtakunnalliseen taidekirjakilpailuun osallistui 30 teosta

Lammin kirjaston yhteistyö koulujen kanssa lisääntyi

Yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden opetus siirtyi kirjaston tiloihin

Rengon kirjasto aloitti yhteistyön Attendon hoivakodin kanssa

Tuuloksen kirjaston satutunnit kestopuosikkeja

Elävä sadunkerronta veti lähikirjastoon digiajan lapset

Pääkirjaston asiakaskoulutus perehdytti digitaitoihin

Henkilökohtaisen asiakasopastuksen painopiste sähköisissä palveluissa

Kampanjoita ja valtakunnallisia teemaviikkoja

Pääkirjaston tapahtumatuotanto oli runsas ja monipuolinen

Kirjallisuustapahtumia

Luentoja

Musiikkitapahtumia

Muita tapahtumia

Lasten- ja nuorten tapahtumia

Kirjaston henkilökunta teki kevätretken Porvooseen

Hämeenlinnan kaupunginkirjaston vuosi 2018 tunnuslukuina

Hämeenlinnalaiset käyttivät ahkerasti kirjastoja

Yli miljoona lainausta ja yli 440 000 kirjastokäyntiä

Hämeenlinnan kaupunginkirjastosta eli pääkirjastosta ja seitsemästä lähikirjastosta ja kahdesta kirjastoautosta lainattiin vuonna 2018 yhteensä yli miljoonaa kirjaa tai muuta nidettä. Vuoden aikana eri kirjastopisteissä kävi yhteensä yli 440 000 asiakasta. Vanamo verkkokirjastoa käytettiin yli puoli miljoonaa kertaa.

Kirjastojen tapahtumissa kävi yli 16 000 ihmistä

Pääkirjastoissa ja lähikirjastoissa järjestettiin yhteensä 231 tapahtumaa ja niissä kävi yli 16 000 ihmistä. Tapahtumia olivat esimerkiksi kirjailijavierailut, satutunnit, musiikkiesitykset ja muut kulttuuritapahtumat.

Kirjastot tarjosivat myös ilmaista koulutusta kuntalaisille. Kirjastoissa järjestettiin yli 600 koulutustilaisuutta, joihin osallistui lähes 11 000 kuntalaista. Koulutukset liittyivät muun muassa monipuolisiin lukutaitoihin, verkossa olevien palveluiden käyttöön ja tiedonhaun opetukseen.

Kokoelmassa lähes 380 000 nidettä

Kaupunginkirjaston kokoelma sisälsi lähes 380 000 nidettä. Niistä 83 prosenttia oli kirjoja ja loput musiikkiaineistoa (cd-levyt, nuotit jne.), elokuvia, lehtiä jne.

Kirjojen lainaus kasvoi noin kolme prosenttiyksikköä. Musiikin lainaus puolestaan jatkoi vähenemistään, mikä johtui pitkälti musiikin suoratoistopalveluiden suosioista. Sama ilmiö oli nähtävissä myös Suomen muissa yleisissä kirjastoissa.

Lähikirjastojen ja kirjastoautojen lainausmäärät kasvoivat

Kirjastojen kokonaislainausmäärä pysyi samalla tasolla kuin edellisvuonna. Tämä tulos oli hyvä, sillä pääkirjasto palveli syksyllä 2018 asiakkaita muuton vuoksi supistetuilla palveluilla ennen kuin Wetterin koko väistötila avautui marraskuussa. Lisäksi Jukolan kirjaston sulkeutumisen ja Nummen kirjaston avautumisen välillä oli pieni katkos.

Vaikka pääkirjaston lainaus pieneni viime vuonna muutosta johtuen, lähikirjastojen lainaus puolestaan kasvoi. Esimerkiksi Hauhon, Kalvolan ja Rengon kirjastojen lainausmäärät nousivat.

Myös kirjastoautoista lainatun aineiston määrä nousi muutamalla prosenttiyksiköllä. Kirjastoautot olivat edelleen kirjaston tehokkaimpia yksiköitä. Kirjastoautot vierailivat mm. kouluilla ja päiväkodeilla, jolloin niistä lainattiin muutamassa tunnissa satoja kirjoja. Toisaalta kirjastoautot palvelivat harvaan asuttuja alueita, jotka ovat kaukana kiinteistä kirjastoista.

Nummen kirjaston lainoista lähes puolet aikuisten aineistoa

Aikuiset, nuoret ja lapset löysivät elokuun puolivälissä 2018 avautuneen Nummen kirjaston. Kirjasto sijaitsee koulun vieressä Nummikeskuksessa, mutta sitä käyttivät lasten ja nuorten lisäksi ahkerasti myös aikuiset ja perheet.

Aikuisten aineistolainaukset muodostivat lähes puolet Nummen kirjaston lainausmäärästä. Esimerkiksi kauno- ja tietokirjallisuuden lainoissa lasten ja nuorten aineiston lainauksen osuus oli noin 42 prosenttia ja aikuisten 40,4 prosenttia. Lisäksi Nummelta lainattiin lehtiä, dvd-levyjä ja musiikkiäänitteitä.

Hämeenlinnan kaupunginkirjaston vuosi 2018



7 kirjastoa



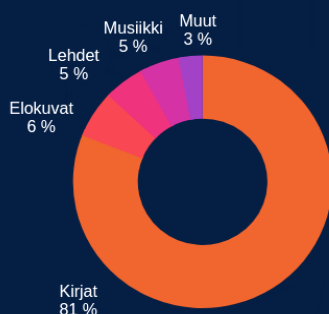
2 kirjastoautoa



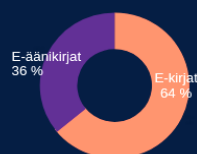
51 työntekijää

LAINAT

1,1 miljoonaa
lainaa



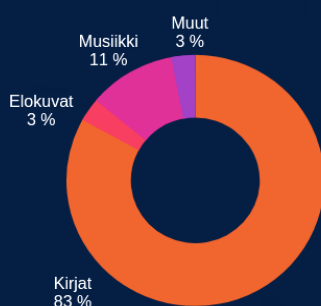
E-AINEISTOT
12 993
lainaa



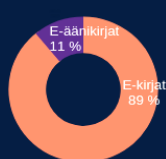
16,4
lainaa per
asukas

KOKOELMA

377 425
nidettä



E-AINEISTOT
1 219
nimekettä



20 436
uutta
hankintaa

KÄYNNIT



442 138
kirjastokäyntiä

501 736
verkkokäyntiä

2046
uutta
asiakasta

TAPAHTUMAT



833

järjestettyjä
tapahtumaa ja
koulutusta

27 200
osallistujaa

Kaikkeen tähän
käytettiin

59 €

per
hämeenlinnalainen

E-äänikirjojen suosio nopeassa kasvussa

Vanamo-kirjastojen eli Hattulan, Hämeenlinnan ja Janakkalan kirjastojen asiakkailla oli käytettävissään Ellibs e-kirjapalvelussa yli 1000 e-kirjaa ja yli 130 e-äänikirjaa.

E-kirjojen ja e-äänikirjojen käyttö lisää yhä suosiotaan. Erityisesti e-äänikirjojen lainaus kasvoi 236 prosenttiyksikköä vuoden aikana. Vanamo-kirjastojen e-kirjoja lainattiin viime vuonna noin 9500 kertaa. Myös e-lehtipalveluja käytettiin ahkerasti, sillä vuoden aikana e-lehtiä käytettiin yhteensä yli 43 000 kertaa.

Valtakunnallinen yleisten kirjastojen käyttäjäkysely

Kirjasto parantaa hämeenlinnalaisten elämänlaatua

Hämeenlinnan kaupunginkirjasto osallistui keväällä 2018 aluehallintovirastojen, Kirjastot.fi:n ja Etelä-Karjalan kirjastojen koordinoimaan valtakunnalliseen yleisten kirjastojen käyttäjäkyselyyn.

Hämeenlinnassa kyselyyn vastasi 578 kirjaston asiakasta, josta 55 prosenttia jätti vastauksensa verkossa. Vastaa- jista 80 prosenttia oli naisia ja 20 prosenttia miehiä. Ahkerimmin kyselyyn vastasivat 45-64 –vuotiaat (30 pro- senttia vastaajista). Aktiivisia vastaajia olivat myös yli 65-vuotiaat (26 prosenttia) ja 30-44 –vuotiaat kirjaston käyttäjät (23 prosenttia).

Hämeenlinnan kirjasto sai asiakkailta kokonaisarvosanaksi 8,80

Yli puolet vastaajista arvioi kirjaston palvelujen vaikuttaneen erittäin paljon tai melko paljon heidän työhönsä, opiskeluunsa ja muuhun toimintaansa. Lähes yhtä monella kirjasto lisäsi lukuharrastusta. 80 prosenttia koki kirjas- ton parantaneen heidän elämänlaatuaan ja yli 70 prosenttia sai kirjastosta virikkeitä vapaa-aikaansa ja harrastuk- siinsa sekä apua tiedon etsimisessä. Viidennes vastaajista oli saanut kirjastosta sosiaalisia kontakteja ja melkein yhtä moni kertoi tietoteknisten taitojensa kohentuneen kirjastossa.

Kun asiakkailta kysyttiin, mitä he olivat tehneet kirjastossa viimeisen puolen vuoden aikana, 95 prosenttia vastaa- jista kertoi lainanneensa ja varanneensa aineistoa sekä palauttaneensa lainojaan.

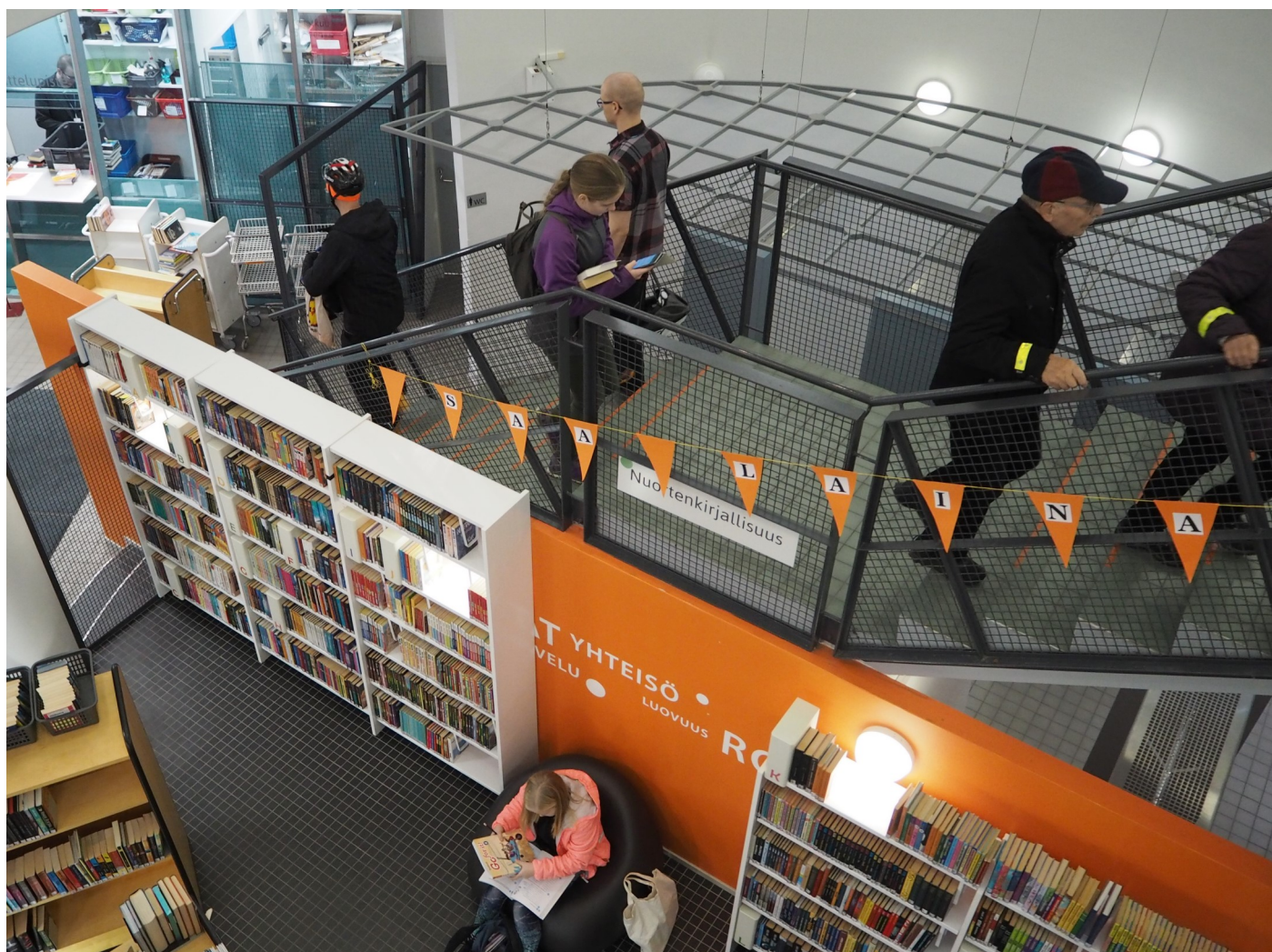
Puolet vastaajista oli kysynyt tietoa henkilökunnalta ja käynyt lukemassa lehtiä. 40 prosenttia oli etsinyt tietoa omatoimisesti ja viettänyt kirjastossa aikaa. 25 prosenttia vastaajista osallistui kirjaston järjestämiin tilaisuuksiin ja melkein yhtä moni piti kirjastoa tapaamispaikkana.

Lähes 40 prosenttia asiakkaista seurasi kirjastoa sosiaalisessa mediassa

30 prosenttia kyselyyn vastanneista käytti kirjaston verkkopalveluja muutaman kerran kuukaudessa ja reilu 20 prosenttia vähintään kerran viikossa. Vastaajat olivat kirjaston verkkopalveluun ja laitteisiin erittäin tyytyväisiä. Ne olivat jopa ylittäneet vastaajien odotukset.

Kirjaston käytön sujuvuutta tiedusteltaessa tärkeimmäksi nousi kirjaston sijainti

Hämeenlinnassa kirjaston toimipisteiden sijaintiin oltiin erittäin tyytyväisiä. Toiseksi eniten toivottiin riittäviä auki- oloaikoja. Myös tämän toiveen kirjasto pystyi täyttämään, koska lähes 90 prosenttia vastaajista piti aukioloaikoja erittäin hyvinä tai hyvinä. Kirjaston tiloihin oltiin myös tyytyväisiä, yli 80 prosentin mielestä tilat olivat toimivia.



Asiakkaat olivat erittäin tyytyväisiä lehti-, e-lehti-, musiikki- ja elokuvakokoelmiin sekä henkilökunnan ammattitaitoon

Myös äänikirja- ja e-kirjakokoelmiin oltiin hyvin tyytyväisiä. Kirjoja kuitenkin pidettiin kokoelman tärkeimpänä osana. Vastaajien mielestä pientä parantamisen varaa oli kirjahankintojen määrässä.

Vuosittain tehtyjen edellisten asiakaskyselyjen tapaan myös tässä kyselyssä vastaajat kiittivät kirjaston henkilökuntaa helposti tavoitettavaksi, ammattitaitoiseksi ja palveluhaluiseksi. Tässä kyselyssä etenkin henkilökunnan kielitaito oli ylittänyt vastaajien odotukset.

Tapahtumat, kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus sekä tietotekniikkaopastus ylittivät odotukset

Kiitosta saivat myös kirjaston työskentelytilat, lastenosastot ja harrastustilat. Nuorten tiloihin toivottiin parannuksia sekä aiempaa parempia hiljaisia tiloja.

Pääkirjaston asiakaskyselyn avoimissa vastauksissa käyttäjät antoivat ruusuja etenkin ystävälliselle ja osaavalle henkilökunnalle, kirjaston keskeiselle sijainnille, toimiville tiloille ja monipuoliselle lainattavalle aineistolle. Risuja kirjasto sai liiasta melusta, hiljaisten työskentelytilojen puuttumisesta, huonosta ilmastoinnista ja ahtaasta parkkipaikasta.

Kirjasto sai kiitettävän arvosanan kaupungin asiointikyselyssä

Hämeenlinnan kaupunki toteutti tammi-helmikuussa kyselyn, jolla selvitettiin asiakkaiden näkemyksiä kaupungin asiointipalveluista. Kysely toteutettiin samanaikaisesti useissa kaupungin yksiköissä.

Asiakastyytyväisyyskyselyn ohella toteutettiin kysely asiointipalveluissa työskentelevälle kaupungin henkilöstölle. Molemmilla kyselyillä kartoitettiin asiointipalveluiden nykytilaa kaupungin asiointipalvelun kehittämistyön pohjaksi.

Eniten vastauksia kirjaston aktiivikäyttäjiltä

Asiakastyytyväisyyskyselyyn kerättiin vastauksia sekä käyntiasiakkailta että asiakkailta, jotka asioivat sähköpostin, puhelimen, chatin tai sosiaalisen median välityksellä. Kyselyyn tuli 190 vastausta, joista noin kolmannes tuli kirjaston asiakkailta.

Valtaosa kirjaston vastaajista oli yli 55-vuotiaita kirjastopalveluiden aktiivikäyttäjiä. Lähes puolet vastaajista kävi kirjastossa viikoittain ja kolmannes kuukausittain.

Aukioloajat, asiantuntemus ja ystävällisyys saivat kiitosta

Asiakkaat antoivat kyselyssä kirjaston asiointipalvelulle kouluarvosanaksi kiitettävän. Peräti 98 prosenttia vastaajista piti kirjaston aukioloaikoja hyvinä. Kirjastossa käyvien mieluisimpia asiointikanavia olivat puhelin ja sähköposti. Avoimissa vastauksissa kirjastoa kiiteltiin asiantuntevasta ja ystävällisestä asiakaspalvelusta.

Kyselyt toteutti Laurean ammattikorkeakoulun opiskelija osana opinnäytetyötään.

Pääkirjasto väistöön Wetterille 35-vuotiaassa rakennuksessa alkoi kauan odotettu peruskorjaus

Hämeenlinnan pääkirjasto Lukiokadulla sulkeutui peruskorjauksen vuoksi 1.9.2018 noin kahdeksi vuodeksi. Pääkirjasto siirtyi peruskorjauksen ajaksi Wetteri-rakennuksen kahteen alimpaan kerrokseen osoitteeseen Wetterhoffinkatu 2.

Peruskorjauksessa uusittiinmm. pääkirjaston viemäröinti, putket, lämmitys, ilmastointi ja muu talotekniikka. Samalla uusitaan sisustus ja muunnetaan tila vastaamaan tämän päivän tarpeita. Peruskorjaus on tarpeen, sillä rakennus valmistui vuonna 1983, eikä sitä ole peruskorjattu 35 vuoteen. Peruskorjausta ei tehdä sisäilmaongelmien vuoksi, sillä rakennuksessa tehtyjen sisäilmatutkimusten mukaan talo on terve. Kirjasto palaa peruskorjattuun tilaan Lukiokadulle loppuvuodesta 2020.

Muuttoa edelsi kahden vuoden suunnittelutyö

Muuttoa Lukiokadulta Wetterille edelsi pitkä suunnittelutyö. Ensimmäisiä alustavia peruskorjausta ja muuttoa käsitteleviä kokouksia pidettiin jo vuonna 2016, yli kaksi vuotta ennen muuton alkua. Rahoituspäätös varmistui loppuvuodesta 2017. Kaupunki investoi pääkirjaston peruskorjaukseen noin yhdeksän miljoonaa euroa ja kalusteisiin 750 000 euroa. Rahoitus jakautuu vuosille 2017-2020.

Heti rahoituspäätöksen varmistuttua kirjastossa alkoi toiminnallinen väistösuunnittelu, joka kesti yli puoli vuotta. Eräs väistösuunnittelun haasteista oli, että kaupungissa ei ollut niin suurta kohtuuhintaista tilaa vapaana johon pääkirjasto olisi mahtunut kokonaan. Kirjaston piti siis päättää, miten toiminnot voidaan eriyttää pienempiin tiloihin, monen katon alle. Aluksi mietittiin erilaisia palvelukonsepteja, joissa kirjastopalvelut sijaitsisivat eri puolilla kaupunkia. Samalla katsastettiin useita tilavaihtoehtoja. Pian kuitenkin todettiin, että tämä lähestymistapa ei ollut toimiva, sillä kirjastoon tullaan usein koko perheen voimin. Näin ollen kirjastopalvelut on pidettävä yhtenä kokonaisuutena, erottamatta vaikkapa lasten- ja nuortenosastoa muista kirjastopalveluista.

Tilakysymystä lähdettiin ratkaisemaan toisella tavalla, eriyttämällä kirjaston aineisto sen mukaan kuinka paljon sitä käytetään. Pääkirjaston 240 000 nidettä jaettiin kolmeen osaan käyttöasteen mukaisesti: Eniten käytetty aktiivikoelma, varastokokoelma ja vähiten käytetty aineisto. Jokaiselle pääkirjaston kirjalle tai muulle niteelle mietittiin paikka väistön aikana. Kokoelmien muuton suunnittelusta vastasi johtava informaattikko Varpu Vallbacka.



Kirjaston kysytyin ja uusin aineisto Wetterille

Eniten käytetty aktiivikokoelma - kolmasosa koko kokoelmasta – haluttiin sijoittaa keskelle kaupunkia asukkaiden käyttöön. Sopiva tila löytyikin aivan ydinkeskustasta, linja-autoaseman vieressä sijaitsevasta Wetteri-rakennuksesta. Sinne mahtui noin 80 000 niteen kokoelma. Tilaa remontoitiin kirjastolle sopivaksi esimerkiksi suurentamalla oviaukkoja ja poistamalla kynnyksiä.

Varastokokoelma sijoitettiin kauemmas ydinkeskustasta, mutta hyvien logististen yhteyksien päähän Moreenin teollisuusalueelle. Moreeni ei ollut auki asiakkaille, vaan asiakkaat saivat varastokokoelman aineistoa käyttöönsä varaamalla ne verkkokirjastosta tai asiakaspalvelussa. Seutukuljetus toimitti kirjat varastosta kirjastoon.

Viimeinen kolmannes kokoelmasta eli vähiten käytetty aineisto suljettiin pois käytöstä peruskorjauksen ajaksi. Vähiten käytetty aineisto huputettiin remontoitavan rakennuksen sisälle, jolloin siitä ei tullut tilavuokrakustannuksia väistön aikana.

Kirjastoauto-osasto ja kotipalvelu siirtyivät Kaurialan kaupunginosassa Eino Leinon kadulla sijaitseviin tiloihin, jonne sijoitettiin myös kirjaston kalustevalasto. Myöskään tämä tila ei ollut asiakaskäytössä. Kirjaston mikrofilmit siirrettiin Kansallisarkistoon (Aittatie 2, Hämeenlinna). Niitä sai vapaasti käyttää Kansallisarkiston aukioloaikoina.





Kirja- ja numerokoodeilla kirjat löysivät oikeat paikkansa

Jotta kaikki 240 000 nidettä löytäisivät oikean paikkansa väistö- ja varastotiloissa, kirjaston kokoelmatiimi merkitsi jokaisen hyllyn kirjain- ja numerokoodeilla. Vastaavat koodit merkittiin uusien tilojen hyllyihin.

Kirjojen ja kalusteiden muutosta vastasi Hämeen Laatumuutot. Muuttofirma siirsi kirjat hyllystä hyllyyn – periaatteella, käyttämällä hyväksi koodimerkintöjä. Kirjaston kirjat siirtyivät 6000:ssa muuttolaatikossa. Tämän lisäksi muuttofirma siirsi myös noin 50 työpistettä, kymmeniä asiakaspöytiä, satoja asiakstuoleja jne.

Käytettyjen kalusteiden noutotori kiinnosti asiakkaita

Sen jälkeen, kun Lukiokadun rakennus oli tyhjennetty kirjoista ja kalusteista, asiakkaille järjestettiin mahdollisuus tulla hakemaan maksutta käytettyjä ylimäämäkalusteita. Noutotori oli avoinna 20.- 21.9.2018 ja se houkutteli satoja kiinnostuneita.

Noutotorilla oli tarjolla mm. kirjaston vanhoja pöytiä, tuoleja, toimistotarvikkeita. Myös osa kirjaston vanhoista painavista puisista kirjahyllyistä löysi uuden kodin. Ennen kuin kirjasto päätti uusia pääkirjaston hyllyt, niiden kunto tarkastutettiin asiantuntijalla. Kirjahyllyt olivat 35 vuodessa tulleet tiensä päähän kirjastokäytössä, mutta monet asiakkaat keksivät niille muuta käyttöä.

Wetterillä 80 000 niteen aktiivikokoelma

Pääkirjaston vaiheittainen muutto kesti kokonaisuudessaan noin kaksi kuukautta, syys-lokakuun 2018. Viimeiset asiakkaat lähtivät peruskorjaukseen menevästä Lukiokadun kirjastosta perjantaina 31.8.2018. Heti seuraavana maanantaina 3.9. kirjasto avasi Wetterillä kirjastopisteen, jonne asiakkaat saattoivat palauttaa aineistoa, noutaa saapuneita varauksia ja lukea lehtiä. Aulan kirjastopiste palveli supistetulla palveluilla asiakkaita syys-lokakuun ajan. Samaan aikaan kun Wetterin aulassa palveltiin asiakkaita, uusia kirjahyllyjä pystytettiin 1. ja 2. kerroksissa. Kirjat löysivät oikeat hyllypaikkansa ja henkilökunnan työpisteet saatiin valmiiksi lokakuussa.

Marraskuun 5. päivänä 2018 Wetterin 80 000 niteen kokoelma avautui asiakkaille. Uusia tiloja juhlistettiin avajaisissa, jossa oli ohjelmaa kaikenikäisille.

Wetterin väistötiloissa ensimmäisessä kerroksessa oli lasten ja nuorten aineisto, lehdet ja Avolava. Myös noudettavat varaukset olivat ensimmäisessä kerroksessa.

Toiseen kerrokseen sijoitettiin aikuisten kaunokirjallisuus, tietokirjallisuus, äänitteet, nuotit, dvd:t ja äänikirjat. Sieltä löytyivät myös nuorten aikuisten kaunokirjallisuus, nuorten tietokirjallisuus sekä kaikki sarjakuvat. Toisen kerroksen Luku- ja nettitilassa oli asiakastietokoneita, lukemiseen tai työskentelyyn varattuja pöytiä sekä editointitila.

Peruskorjauksen suunnittelu ja asiakkaiden kuuleminen

Muutto pääkirjastosta väistötiloihin Wetterille ja muihin väistötiloihin oli suuri ponnistus. Vuosien 2017 ja 2018 aikana toteutettiin väistötilojen etsimisen ja väistömuuton lisäksi myös toista suurta kokonaisuutta, nimittäin pääkirjaston peruskorjauksen suunnittelua ja kilpailutusta. Peruskorjauksen viitesuunnitelma toimi kilpailutuksen pohjana. Projektia johti Linnan Tilapalvelut Oy ja suunnitelman laati Arkkitehdit A3 Oy. Suunnittelu oli hyvin käyttäjälähtöistä ja siihen osallistui arkkitehtien ja sisustussuunnittelijoiden lisäksi kirjaston henkilökuntaa. Kilpailutuksen voitti Skanska Talonrakennus Oy. Arkkitehdit A3 Oy ja KM Interiors vastasivat sisustussuunnittelusta ja toteutuksesta.





Kirjasto kartoitti myös asiakkaiden ideoita ja toiveita Unelmiesi kirjasto 2020 –kampanjalla, joissa asiakkaat saivat kertoa mitä he toivoisivat uudelta peruskorjatulta kirjastolta. Ideoita kerättiin marras-joulukuussa 2017. Kampanja toimi myös väylänä kertoa asiakkaille kirjaston peruskorjauksen syistä ja muuton aikataulusta. Asiakstapaamisia järjestettiin pääkirjastossa, kauppakeskuksessa, yhdistysten Kumppanuustalossa ja kaupungin palvelupisteessä. Ideoita ja toiveita kerättiin myös lomakkeilla ja verkkokyselyllä.

Peruskorjattuun kirjastoon suunniteltiin asiakkaille mm. urban office-työtiloja sekä kokous- ja ryhmätyötiloja, mediatila sekä musiikkistudio. Kirjastoon mietittiin myös paljon toivottua hiljaista tilaa - ja toisaalta kaksi esiintymistilaa. Aukiolojen suunniteltiin laajenevat huomattavasti omatoimiaukioloa lisäämällä.

Jatkossa asiakkaat pääsevät myös alakerrassa sijaitsevaan laajaan kirjavaraan, kun kerrosten välille puhkaistaan aukko ja siihen rakennetaan portaikko. Loppuvuodesta 2020 avattavassa kirjastossa on monipuolistesti hyvin varustettuja työ- ja harrastustiloja, jotka ovat kaikkien käytettävissä.

Pääkirjaston muutto numeroina

Pääkirjaston muutossa siirrettiin

240 000 kirjaa eli 6000 muuttolaatikollista kirjoja

50 työpistettä

Kymmeniä asiakaspöytiä

Satoja asiakastuoleja

Koko kirjastoautotoiminta aineistoihin ja varastoihin

Hämeenlinnan kirjastolle hankerahoitusta maahanmuuttajatyön kehittämiseen ***Naisten dialogiset tilaisuudet kirjastoissa 2018-2019***

Etelä-Suomen aluehallintovirasto myönsi Hämeenlinnan kaupunginkirjastolle 11 000 euroa hankkeeseen, jossa kehitetään kulttuurienvälistä vuorovaikutusta. Naisten dialogiset tilaisuudet kirjastoissa –hankkeessa edistetään yhteistyötä maahanmuuttajayhteisöjen naisten kanssa mm. järjestämällä tapahtumia kirjastoissa. Maahanmuuttajanaisten ja kirjaston yhteistyönä hankkeessa suunnitellaan ja toteutetaan tilaisuuksia, joissa maahanmuuttajat voivat esitellä omaa kulttuuriaan ja tutustua suomalaiseen kulttuuriin. Tavoitteena on lisätä vuorovaikutusta paitsi maahanmuuttajanaisten ja suomalaisten välillä, myös eri maahanmuuttajaryhmien kesken.

Hankkeen yhteistyökumppaneita: Hämeenlinnan maahanmuuttajapalvelut, Setlementti, Akateemiset naiset ry., SPR-vapaaehtoiset.

Hankkeen kuvaus yleisten kirjastojen hankerekisterissä:

<http://hankkeet.kirjastot.fi/hanke/naisten-dialogiset-tilaisuudet-kirjastoissa>



Ammatillinen täydennyskoulutus ja kansainvälisyys

Hämeenlinnan kirjasto esiintyi Next Library-konferenssissa Berliinissä

Suomen kirjastoseura järjesti vuonna 2018 ensimmäisen valtakunnallisen kirjastoalan mentorointiohjelman, jossa myös Hämeenlinnan kirjasto oli mukana. Mentorointiohjelmaan osallistui sekä kokeneita asiantuntijoita (mentorit), että vasta hiljattain alalle tulleita kirjastoammattilaisia (aktorit) eri puolilta Suomea. Ohjelman teemana oli kirjastoalan kansainvälisyys. Osallistujat jaettiin mentorit-aktori –pareiksi, jotka tapasivat useita kertoja puoli vuotta kestäneen ohjelman aikana. Tämän lisäksi järjestettiin myös useita yhteisiä tapaamisia koko ryhmälle. Ohjelmaan osallistujat kirjoittivat yhteisraportin Kansainvälinen toiminta kirjastoalalla (2018).

<https://suomenkirjastoseura.fi/kv-toiminta-kirjastoalalla/>

Osa aktoreista esitteli mentorointiohjelman ja sen tuloksia kansainvälisessä kirjastokonferenssissa IFLA:ssa Kuala Lumpurissa Malesiassa elokuussa 2018. Hämeenlinnan kirjaston edustaja informaattikko Hanna Kaisti osallistui Berliinissä syyskuussa 2018 pidettyyn Next Library –konferenssiin yhdessä Töölön kirjaston edustajan kanssa. He pitivät yhteisen esityksen otsikolla Win-win-win: Citizens Involvement through Voluntary Work at the Public Libraries in Finland.

Next Libraryn tavoitteena on luoda uudenlaista ajattelua kirjastomaailmaan. Tällä kertaa teemana oli Encourage the unexpected! Rohkaise ennalta arvaamatonta. Konferenssiin osallistui 400 osallistujaa 39 eri maasta. <http://www.nextlibrary.net/berlin-satellite-2018>

Kansainvälinen kirjastoalan palkinto hämeenlinnalaiselle Sinikka Sipilälle

IFLAn korkein tunnustus myönnettiin ensimmäistä kertaa suomalaiselle

Kansainvälisen kirjastouran luoneelle, aikanaan myös Hämeenlinnan pääkirjastossa työskennelleelle, Sinikka Sipilälle myönnettiin IFLAn, International Federation of Library Associations and Institutions, korkein tunnustus Honorary Fellow Award-palkinto.

Sinikka Sipilä toimi IFLAn puheenjohtajana vuosina 2013-2015. Hänen puheenjohtajakautensa teemana oli ”Vahvat kirjastot, vahvat yhteiskunnat.” Sinikka Sipilä on ensimmäinen suomalainen kirjastovaikuttaja, jolle tämä kansainvälisesti arvostettu tunnustus on myönnetty.

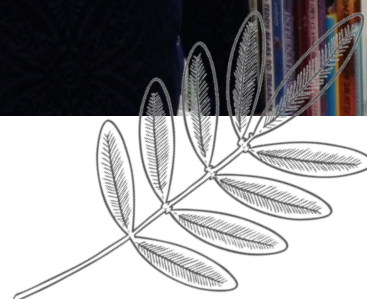


Mervi Koskelle Tietopöllö-palkinto elämäntyöstä tietokirjailijana

Suomen tietokirjailijat ry:n lasten ja nuorten tietokirjapalkinto Tietopöllö myönnettiin vuonna 2018 Hämeenlinnan kaupunginkirjaston informaatikolle, tietokirjailija Mervi Koskelle. Palkinto on suuruudeltaan 8 000 euroa.

Tietopöllö myönnetään tietokirjailijalle tai tietokirjailijaryhmälle, joka on julkaissut ansiokkaasti lapsille ja nuorille tarkoitettuja tietoteoksia. Tietopöllö-palkintoa on jaettu vuodesta 1999, ja se rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla.

Palkintoperusteluissaan Suomen tietokirjailijat ry. luonnehti Mervi Koskea pitkän linjan kirjailijaksi, joka on kirjoittanut merkittävän määrän suosittuja lasten ja nuorten tietokirjoja. Mervi Kosken suhtautumista kirjoihin, kirjoittamiseen ja tiedon tarjoamiseen on koko ajan ruokkinut työ kirjastossa ja läheinen kanssakäyminen nuorten kanssa. Hän on myös tuottelias kirjallisten hakuteosten tekijä. Kosken hakuteosten arvoa lisäävät nuorisokirjallisuuden trendeihin ja teemoihin paneutuvat laajat ja asiantuntevat johdannot.





Kirjasto juhli kekseliäimmin kaupungin syntymäpäivää

Henkilökunta voitti Oranssin Päivän kakkukahvit

Hämeenlinna täytti tammikuussa 379 vuotta ja sen kunniaksi kaupungin työyksiköissä vietettiin Oranssia Päivää. Kaupunki palkitsi kekseliäimmän oranssin tavan juhlia. Palkintona olleet kakkukahvit voitti kirjaston henkilökunta, jonka kautta päivä näkyi myös kuntalaisille.

Asiakkaille uudenlainen mahdollisuus vaikuttaa kirjaston aineistovalintoihin

Kirjasto otti käyttöön BTJ:n Valitse ja vaikuta -verkkopalvelun, jonka avulla asiakkaiden on helppoa osallistua kirjaston aineistovalintaan.

Asiakkaat voivat palvelussa valita uutuuksilistoilta omat suosikkinsa ja kommentoida niitä. Uuden palvelun lisäksi verkossa voi edelleen jättää vapaamuotoisia hankintaehdotuksia.

Valitse ja vaikuta -verkkopalvelu löytyy osoitteesta: <https://valitsejavaikuta.fi/hameenlinna>



Musiikkipalvelut

Väistössä musiikin kokoelmat sijoitettiin Wetterille ja Eino Leinon kadulle

Vuosi 2018 oli musiikkipalveluillekin muuton vuosi. Alkuvuonna tehtiin pitkälti kokoelmatyötä ja aineiston jaottelea aktiivi- ja varastokokoelmiin. Loppukesästä suuri osa kokoelmaa siirrettiin Eino Leinon kadulla sijaitsevaan väistövarastoon, ja Wetterin tiloihin sijoitettiin uusin ja kysytty aineisto. Väistövaraston aineisto oli koko ajan asiakkaiden saatavissa varaamalla.

Muuttokiireistä huolimatta kevät- ja kesäkaudella Avolavan toiminta oli vilkasta

Musiikkipalvelut järjestivät kahdeksan musiikkitapahtumaa, ja lisäksi Avolavalla oli muita kirjallisuus- ja teatteritapahtumia.

6.2. Saamelaisten kansallispäivänä Erkki Lumisalmi kertoi koltansaamelaisten musiikkiperinnöstä ja esitti leu'udlauluja

19.3. Les Voyageurs de l'espace (Avaruuden matkustajat) -trio Ranskasta toi Avolavalle valloittavan ja omintakeisen musiikkiesityksen

21.3. Kansainvälinen runouden päivä – paikalliset runoilijat Anne Hänninen ja Tytti Heikkinen esittivät tuotantoaan, lisäksi runonlausuja Reijo Vähälä toteutti yleisön runotoiveita

22.3. Tarinateatteri Tässä – rasisminvastaisen viikon tarinateatteriesitys

26.3. Lauluyhtye Voci Ensemble – *Kevyesti kohti kevättä* -konsertti

6.4. VOP:n Harmonikkaorkesteri Pomppaduuri esiintyi

16.4. Hämeenlinnan Kaupunginorkesteri – *Keskipäivän keväinen kirjastokonsertti*

16.4. VOP:n runonlausuntaryhmä – *Aika jota elin* -runoesitys

27.4. Duo Seita – *Ainon tarina*; modernia kansanmusiikkia

6.6. Rautanaama & KVP – Avolavan ensimmäinen rap-keikka!

14.7. Adrian Tarraga -trio – LinnaJazz-festivaalin konsertti kirjastossa

Wetterin avajaispäivänä 5.11. Avolavalla kuultiin Marjuska Santala Trion ja RRR-trion paikallista musiikkia. Perinteiset *Joulun toivelaulut* järjestettiin 18.12. yhteistyössä Sibelius-opiston kanssa.



Monipuolista kouluyhteistyötä

Kirjasto jalkautui kouluille entistäkin ahkerammin

Alakouluista kutsuttiin kirjastoon 1. ja 4. luokat tiedonhaun ja kirjastonkäytönopetukseen sekä vinkkaukseen, yläkouluista 8. luokat genrevinkkaukseen.

Eskareille tarjottiin tutustumiskäynti pääkirjastoon ja sadutusta. Ohjelmassa oli myös musavinkkausta, opastusta e-aineistojen käytössä sekä yläkoululaisille suunnattu Fakta vai feikkiä –paja.

Pääkirjaston muutto remontin ajaksi Wetterille vaikutti kouluyhteistyöhön. Syys- ja lokakuussa ryhmiä ei otettu vastaan ollenkaan. Marraskuun alusta lähtien koululuokilla oli mahdollisuus tulla lyhyelle tutustumiskierrokselle väistötiloihin. Koska Wetterillä oli ryhmätiloja hyvin vähän, kirjasto jalkautui entistä useammin kouluille.



Lukufestarit Tylypahkan tyyliin –hanke jatkuu

Todellisuuspakolaiset ry. suunnitteli ja toteutti vuonna 2017 alkaneessa hankkeessa yhteensä 20 pajaa kouluilla vuoden 2018 aikana. Pajoja tarjottiin 5.- ja 6.-luokkalaisille. Pääkirjastoon rakennettiin Sukella Tylypahkan taikaoppeihin –tehtävärata 3.-5. –luokkalaisten kevätretkikohteeksi. Vieraileva vinkkari Tuija Seppänen kiersi syksyllä kouluilla otsikolla Tarina tempaa Tylypahkaan ja tuolle puolen. Suomentaja Jaana Kapari-Jatta esiintyi koululaisille toukokuussa.

Kirjasto osallistui koulun kerhotoimintaan

Kahdessa alakoulussa, Luolajalla ja Hauholla, perustettiin kirjastokerhoryhmä erityisesti niille lapsille, joilla ei ole muita harrastuksia. Kerholaiset kävivät pääkirjastossa neljä kertaa vuoden aikana. Heille räätälöitiin ohjelma, joka sisälsi luovaa kirjoittamista, Tylypahka-aiheisen tehtäväradan, Kirjastosokkelon Wetterin väistötiloissa ja runopajan Kaisa Happonen ja Palefacen Revi se! -kirjan tyyliin.

Kirjasto hankki koululaisten käyttöön koulusarjoja, vinkkari- ja lukudiplomikirjoja

Koulukirjastoaineistoihin tarkoitettulla määrärahalla hankittiin koulusarjoja, vinkkarikirjoja ja lukudiplomikirjojen täydennyksiä. Kariston säätiöltä saatua avustusta käytettiin Nummen oppimistilojen kirjakokoelmaan. Kirjaston palveluita kouluille esiteltiin kesäkuussa rehtoreiden Turpakäräjillä.





Aktiiviset lähikirjastot

Jukolan kirjasto muutti elokuussa Nummikeskukseen *Kirjaston nimeksi tuli Nummen kirjasto*

Keväällä Jukolan kirjaston kokoelmaa karsittiin huomattavasti, 25 prosenttia kokoelmasta, ja suunniteltiin Nummikeskukseen avattavan kirjaston kalustusta ja tulevia palveluja. Jukolan kirjastossa hyötypinta-alan oli noin 450 m² ja Nummella vajaat 100 m².

Jukolan kirjasto toimi Lintukodon rakennuksessa Eeronkujalla normaalisti torstaihin 21.6. asti. Juhannuksen jälkeen kirjaston piti olla avoinna omatoimisesti 29.7. saakka, mutta helle kuumensi kirjastotilat niin korkeisiin lämpötiloihin, että se jouduttiin sulkemaan etuajassa 24.7.2018.

Nummen kirjasto avattiin 13.8.2018. Muuton suoritti Hämeen Laatumuutot. Kun Jukolan kirjasto muutti Nummen koulukeskukseen, kirjaston nimi vaihtui Nummen kirjastoksi

Nummen kirjastossa sekä asiakaspalvelua että laajat omatoimiaukioloajat

Kaikille avoimen yleisen kirjaston lisäksi Nummikeskuksesta saivat toimitilat 900 oppilaan yhtenäiskoulu, neuvola sekä nuorisopalvelut.

Nummen kirjaston asiakaspalvelun aukioloajat olivat maanantaista torstaihin klo 12-19 ja perjantaisin klo 10-16. Viikonloppuisin kirjasto oli suljettu, mutta omatoimikirjaston aukioloajat säilyivät samoina kuin Jukolassakin; asiakkaat pääsivät kirjastoon vuoden jokaisena päivänä klo 6-22.

Nummen kirjaston kokoelmassa oli kirja-aineistoa noin 16000 nidettä ja dvd-levyjä ja musiikkiaineistoa sekä äänikirjoja ja 3000 kappaletta. Lisäksi oppimistiloissa oli koululaisille 1120 nidettä luokkakäyttöön tarkoitettuja kirjoja. Kirjaston sanoma- ja aikakauslehtiä voi lukea sekä kirjastossa että Nummen koulun aulatiloiissa koulun ruokailuaikojen ulkopuolella.

Kirjastossa oli asiakkaiden käytössä kaksi tietokonetta sekä kirjaston verkossa toimivia Hublet-tablettitietokoneita. Koneilta voi mm. lukea kirjaston e-lehtiä ja muuta verkossa olevaa aineistoa.

Avajaispäivänä pidettiin ensimmäiset kirjastonkäytön opetustuokiot oppilaille

Nummen yhtenäiskoulun opettajan toivomuksesta kirjastonkäytön opetusta annettiin jo avajaispäivänä koulun oppilaille. Alkusyksyn aikana lähes kaikki koulun 900 oppilasta osallistuivat koulun oppimisympäristöissä kirjastonkäytön opetustuokioihin, joiden jälkeen tutustuttiin Nummen kirjastoon ja sen kokoelmiin. Oppilaat 5. luokkalaisista 9. luokkalaisiin (noin 530 oppilasta) opettelivat Vanamo-verkkokirjaston käyttöä. Muista lähialueen kouluista noin 125 oppilasta opettajineen kävi tutustumassa Nummen kirjastoon.

Jukolan kirjaston tiloihin alettiin suunnitella Läntistä kumppanuustaloa

Jukolan kirjaston tiloihin suunniteltiin perustettavaksi Läntinen kumppanuustalo, joka palvelisi alueen asukkaita ja tukisi yhteisöllistä toimintaa.

Hämeenlinnan kaupungin johtoryhmä hyväksyi Läntisen kumppanuustalon toimintakonseptin toukokuussa 2018 pidetyssä kokouksessa. Asia eteni lautakuntaan ja kaupunginhallitukseen päätettäväksi. Läntisen kumppanuustalon päätoimijaksi suunniteltiin Hämeen Setlementti ry:tä., joka tekisi yhteistyötä järjestöjen ja kaupunginkirjaston kanssa.

Alustavassa toimintakonseptissa Läntiseen kumppanuustaloon haluttiin kokoontumistilaa, ryhmä- ja kahvilatoimintaa, tietokoneita, tietokoneopastusta, sanoma- ja aikakauslehtien lukumahdollisuus, kuntouttavaa työtoimintaa sekä vastaanottotilaa.

Suunnitelmien mukaan Läntisen kumppanuustalon leikkitilassa päiväkotijärjestö- ja perhepäivähoitoryhmät voivat edelleen katsoa elokuvaesityksiä kuten Jukolan kirjastossa. Lapsille tilaan on mahdollista tuoda kuvakirjoja luettavaksi paikan päällä.





50 vuotta kirjastoauto toimintaa

Hämeenlinnan ensimmäinen Hämeen tunnusväreillä, punaisella ja valkoisella, maalattu kirjastoauto aloitti toimintansa alkuvuonna 1968. Pysäkkejä oli kolmisenkymmentä, ja autolla ajettiin arkisin noin 20-30 kilometrin lenkki. Ensimmäinen kirjastoauto palveli haja-alueiden asukkaita vuoteen 1982, jolloin sen tilalle hankittiin uusi auto.

Kirjastoautojen punavalkoinen ulkoasu vaihtui sinivalkoiseksi, ja auton kylkeen maalattiin Hämeenlinnan perustajan Pietari Brahen kuva sekä teksti kaupungin perustamisasiakirjasta, kun kaupungin kolmas kirjastoauto otettiin käyttöön Hämeenlinnan 350 -vuotisjuhlavuonna 1998. Auton ulkoasun suunnitteli kaupungin arkkitehti Pekka Rantanen. Pietarina kaupunkilaisille tutuksi tullut kirjastoauto oli osa kaupunkikuvaa vuoteen 2016 asti.

Kuntaliitoksessa 2009 Lammin kirjastoauto Aaro sai uuden kotitallin pääkirjastosta ja Hämeenlinnan seutu toisen kirjastoauton. Moderni kirjastoauto Bella aloitti toimintansa vuonna 2012. Vihreän Bellan ulkoasun suunnittelivat pienet koululaiset ja nimestä järjestettiin yleisöäänestys. Kirjastoauto nimettiin Bellaksi hämeenlinnalaisen kirjailijan Tapani Baggen suositussa lastenkirjasarjassa seikkailevan koiran mukaan.

Vanhaksi tullut kirjastoauto Pietari sai tehdä tilaa Konnevedeltä käytettynä ostetulle Mierolaiselle vuonna 2016. Kirjastoautolle annettiin Hämeenlinnassa uusi nimi ja kaupungin viralliseen ilmeeseen sopiva ulkoasu. Samalla Bella sai kaverikseen Urhon, Tapani Baggen kirjojen sankarin mukaan.

Hämeenlinnan kirjastoauto-osastolla ovat toimineet osastonjohtajina Hannu Kurki, Riitta Maula, Jaana Käki ja Tuija Vahtero. Kuljettajina ovat työskennelleet Erkki Routasalo, Risto Riippi, Kimmo Hinkkanen, Pasi Kallio, Kalle Pirttiniemi, Jari Heinonen, Jukka Kärki ja Ülle Sahila. Sijaisina Pertti Salmi, Erkki Venesjärvi ja Kari Koivisto. Kirjastovirkailijoina ovat toimineet mm. Terhi Raatikainen, Raimo Luoto, Anu Kinnunen, Kaarina Sipilä-Kettunen, Merja Österman, Taina Valkeajärvi, Margit Stenhammar ja Seija Stenberg.



Bella ja Urho palvelivat asiakkaita pysäkeillä yhteensä 1242 tuntia

Kirjastoautojen alkuvuosi sujui entiseen malliin ilman aikataulumuutoksia. Autoissa ilmeni edellisvuotta enemmän korjaustarpeita, mutta reittejä jouduttiin niiden vuoksi perumaan vain kahdeksana päivänä vuoden aikana.

Elokuussa aikatauluja uudistettiin koulu- ja päiväkotiverkon muutosten vuoksi. Lammin Kuohijoen suunnassa aloitti asiakkaiden pyynnöstä uusi pysäkki. Kantakaupungissa aloitti uusi pysäkki Vanajan alueella. Kantakaupungissa autoilla oli 33 pysäkkiä, joista vilkkaimmat olivat jokaviikkoisia. Haja-asutusalueilla pysäkkejä oli 44, joista kaksi Hattulan kunnan alueella, ja kolmella pysäkillä kävi Hattulan Lilius. Lisäksi käytiin 14 koulupysäkillä ja 16 päiväkotipysäkillä. Pysäkkiaikaa oli Bellalla 692 ja Urholla 550 tuntia.

Pälkäneen kunnalle myytiin kirjastoautopalvelua yhdellä pysäkillä, Kuohijoella joka toinen viikko. Kirjastoauto Bella vei kirjastopalvelut Ojoisten ja Yläneen avovankiloihin.

Ykkös- ja kakkosluokkalaisille pidettiin kirjastostartteja molemmissa autoissa. Kouluille ja päiväkodeille toimitettavien aineistopakettien kysyntä lisääntyi entisestään. Kirjastoautot olivat myös suosittu toimitustapa koulujen tilaamille sarjakirjalaatikoille.

Kevätlukukauden aikana aloitettiin kouluille ja päiväkodeille suunnattu Bellan tilausajo -palvelu. Bella olikin mukana Elämää Eteläisissä -tapahtumassa, Tuuloksen koulun vinkkauspäivässä ja Lammin päiväkodin satutuokiassa.

Heinä-elokuun vaihteessa kirjastoauto Bella oli perinteisesti mukana lasten taidefestivaali Hippaloilla.

Keväällä alettiin etsiä toimisto- ja tallitilaa väistön ajaksi. Tarvittavien remonttien jälkeen osasto kotiutui syyskuussa mainiosti Eino Leinin kadun tiloihin.

Kotikirjastopalvelu turvaamassa tasavertaisia kirjastopalveluita

Kirjaston kotipalvelu on kantakaupungissa hakeutuvana palveluna osa kirjasto-auto-osaston toimintaa. Pitäjissä kotipalvelua hoitaa kukin lähikirjasto.

Kotipalvelu on maksuton palvelu, joka osaltaan turvaa kuntalaisten tasavertaisia kirjastopalveluita. Se on tarkoitettu henkilöille, jotka eivät voi itse asioida kirjastossa esimerkiksi korkean iän, liikuntarajoitteen tai sairauden vuoksi ja joilla ei ole läheisiä hoitamassa kirjastoasiointia heidän puolestaan. Kotipalvelun asiakaina on yksityishenkilöiden lisäksi hoivakoteja ja muita yhteisöjä, joille toimitetaan monipuolisia aineistokasseja viriketoiminnan materiaaliksi. Neljän viikon välein toimitettavat kassit kootaan yksilöllisesti asiakkaiden toiveiden mukaisesti.

Palvelun piirissä oli kantakaupungissa 18 henkilöasiakasta ja 18 hoivakotia tai muuta yhteisöä. Moni pitkä asiakassuhde päättyi vuoden aikana, mikä vaikutti myös lainatilastoihin (-25 prosenttia). Kaikkien pisteiden kotipalvelulainoja tehtiin yhteensä 5440. Vuodenvaihteessa päivitettiin kotipalveluesite palvelun markkinoimiseksi uusille asiakkaille.



Hauhon kirjasto järjesti ahkerasti tapahtumia perinteisen kirjastotoiminnan rinnalle

Hauhon kirjaston toimintavuosi oli vilkas, ja kirjaston lainat kasvoivat edellisestä vuodesta noin 15 prosenttia. Kirjastossa järjestettiin säännöllisesti etenkin senioreiden suosimia digi- ja e-aineistojen opastuksia sekä lapsille joka toinen viikko satutunteja. Kirjasto piti kerran kuukaudessa satutuokion Alvettulan ja Ete-läisten päiväkodeissa. Kirkonkylän päiväkodin lapset osallistuivat kaikille lapsille avoimille satutunneille kirjastossa. Joulukuussa kirjastossa pidettiin tonttukou-lua alakoululaisille ja päiväkotilapsille.

Kaupungin ikäihmisten palveluneuvojan vastaanotto oli avoinna Hauhon kirjastossa kerran kuukaudessa. Muistiyhdistyksen muistikahvila kokoontui kuukausittain kirjastossa. Kirjastolla oli kaksi kertaa vetovastuu Koivukodon Eka-kahvilassa, josta on tullut kerran kuukaudessa järjestettävä kaikenikäisten suosittu kohtaamis- ja kahvipaikka. Kahvilan ohjelmavastuu kiertää eri tahoilla ja vastuuta ovat vuorollaan jakaneet kirjasto, koulu, päivätoiminta, varhaiskasvatus ja seurakunta.

Kirjastossa juhlittiin ystävänpäivää ja odotettiin joulua askartelemalla kortteja. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Hauhon osasto rakensi keväällä ulos kotieläinpihan ja järjesti kirjaston kanssa toimintaa myös sisätiloihin. Sää oli suotuisa ja tapahtumassa oli paljon kävijöitä. Lokakuussa vietettiin nallepäivää ja Hauhon museossa yökylässä olleet nallet kävivät kirjastossa, josta pikkuväki sai nou-taa ne takaisin kotiin.

Kirjasto järjesti koululaisille suosittuja Harry Potter-taikasauvapajoja. Fanifiktio- ja taikasauvapajat pidettiin Hauhon kouluilla. Naisten dialogiset tilaisuudet – hankkeen keskustelupaja kokoontui marraskuussa kirjastossa.



Eteläisissä järjestettiin maaliskuussa Hauho-Seuran kanssa tarinateatteriesitys Matkustan ympäri maailmaa, jonka esitti Kulttuuriosuuskunta Uulu.

Alvettulan ja Eteläisten kouluissa järjestettiin kirjavinkkausta syksyllä ja keväällä. Hauhon Yhtenäiskoulun oppilaita kävi luokittain kirjastovierailuilla. Kouluun siirtyville järjestetyissä Eskarista Ekalle -illoissa kirjastosta käytiin kertomassa lukemisen tärkeydestä ja antamassa kirjavinkkejä. Elämää Eteläisissä-tapahtumassa pidettiin pop up-kirjastoa Eteläisten koululla. Lukuvuoden aikana kirjasto otti koululaisia tet-harjoitteluun.

Kirjastossa järjestettiin keväällä isien ilta, johon kutsuttiin kirkonkylän 5-6-vuotiaiden lasten isät. Perinteisen kevättapahtuman tarkoituksena on kutsua isät ja lapset lukemisen, yhdessäolon ja yhdessä tekemisen pariin kirjastoon. Tilaisuus suunnitellaan ja toteutetaan aina varhaiskasvatuksen ja kirjaston yhteistyönä.

Helmikuussa kirjastossa esiintyi kirjailija Anneli Kanto. Perinteinen keväinen kirjailijavieras Hauhon kirjastossa toukokuussa oli Hanne Dahl. Hän kertoi kirjastaan Hiljainen tahto.

Kirjasto sai oman kaukolämpöliittymän ja lämmönjakohuoneen, joka rakennettiin henkilökunnan entiseen pukuhuoneeseen. Remontissa henkilökunnan vaatekaapit siirrettiin keittiöön ja henkilökunnalle tehtiin suihkutilat. Tätä ennen kirjastolla ja viereisellä jo toimintansa lakkauttaneella Mäntykodon vanhainkodilla oli yhteinen kaukolämpöliittymä, lämpökanava kulki vanhainkodista kirjastoon.

Kalvolan kirjastossa palkittiin vuoden 2017 paras taidekirja:

Kirjan kasvot – Sata vuotta suomalaisia kirjankansia

Hämeenlinnan kirjaston järjestämään kilpailuun osallistui 30 teosta

Vuoden 2017 parhaaksi taidekirjaksi valittiin Ville Hännisen teos Kirjan kasvot - Sata vuotta suomalaisia kirjankansia (Helsinki: SKS). Iittalan valtakunnalliseen taidekirjapäivän kilpailuun osallistui 30 teosta. Hämeenlinnan kaupunginkirjaston vuosittain järjestämään taidekirjakilpailuun saavat osallistua edellisenä vuonna julkaistut teokset kuvataiteiden, muotoilun tai arkkitehtuurin alalta.

Voittaja palkittiin Eliel Aspelin -palkinnolla Iittalassa Kalvolan kirjastossa lauantaina 9.6. järjestetyssä palkintojenjakotilaisuudessa. Palkintolautakunta oli valinnassaan yksimielinen. Tilaisuudessa jaettiin myös kolme kunniamainintaa.

Kunniamaininnan saivat:

- Yrjö Sepänmaa, Liisa Heikkilä-Palo ja Virpi Kaukio (toim.) Vihreä päänsärky: Taidetta siemenestä kompostiin (Helsinki: Maanhenki)
- Ville Lenkkeri: Pikkukaupungin sairaskertomus (Mänttä: Serlachius Museot)
- Markku Valkonen ja Pekka Niemelä: Vaelluksia maisemaan - Taiteen mestarit meren äärellä- (Helsinki: John Nurmisen Säätiö)

Taidekirjakilpailulla pitkät perinteet

Iittalan valtakunnallinen taidekirjapäivä järjestettiin nyt jo 21. kertaa. Vuodesta 2010 lähtien kilpailun järjestämisestä on vastannut Hämeenlinnan kaupunginkirjasto. Taidekirjapäivän kilpailu on avoin kaikille ja siihen voivat osallistua sekä suuret että pienet kustantajat, yhteisöt samoin kuin yksityiset julkaisijat.

Voittajaa valitessa arvostetaan mm. kirjan näkökulman kiinnostavuutta, aiheen käsittelyn omaperäisyyttä sekä teoksen onnistunutta typografista ulkoasua.

Parhaan taidekirjan valitsee vuosittain valittava palkintolautakunta. Tänä vuonna palkintokunnan puheenjohtajana toimi kuvataiteilija ja taidekuraattori Pirjo Heino, mainonnan suunnittelija Aino Krohn ja Hämeenlinnan taidemu-seon amanuenssi Maria Laine. Sihteerinä toimi palvelupäällikkö Irmeli Isokivijärvi Hämeenlinnan kaupunginkirjas-tosta.

<https://www.vanamokirjastot.fi/fi/news/kirjan-kasvot-sata-vuotta-suomalaisia-kirjankansia-on-vuoden-paras-taidekirja>

Kalvolan kirjasto on kotiutunut Sauvolan hyvinvointikeskukseen

Kalvolan kirjaston lainaus lisääntyi 59,4 prosenttia edellisestä vuodesta. Korkeaan kasvuun vaikutti edellisen vuo-den tavallista vaatimattomammat lainamäärät, koska kirjastoa jouduttiin pitämään suljettuna yli kolme kuukautta kirjaston muuttaessa uusiin tiloihin Sauvolan hyvinvointikeskukseen. Kalvolan uusi kirjasto avattiin 1.9.2017. Lainaluvut lähtivät kasvuun uudessa tilassa ensimmäisenä syksynä ja jatkoivat kasvuaan koko seuraavan vuoden. Asiakkaat kokivat myönteisinä kirjaston pidentyneet aukioloajat ja keskeisen sijainnin.

Hyvinvointikeskus Sauvolassa on saman katon alla monta toimijaa: kirjaston lisäksi terveysasema, ravintola ja van-husten päivätoimintaa, hoitoa ja asumista. Kirjasto teki yhteistyötä erityisesti vanhusten päivätoiminnan kanssa osallistumalla Sauvolatreffien järjestämiseen. Sauvolatreffien ideana on kutsua eri ikäpolvet yhteen mukavan teke-misen pariin. Kirjaston Sauvolatreffeillä on luettu Kalvolaan ja Iittalaan liittyviä kertomuksia, tutustuttu Kalvola-seuran aarteisiin, 50-luvun koululaisten raittiusvihkoihin sekä luettu ja laulettu Aleksis Kiven tekstejä. Treffeille on kokoontunut runsaasti Sauvolan vanhuksia ja päiväkotilapsia. Sauvolatreffejä järjestävät vuorollaan myös Kalvolan seurakunta, päiväkotitoimi, Punainen Risti ja päivätoiminta.

Sauvolassa on ollut runsaasti kaikille avoimia tapahtumia ravintolassa, kirjastossa ja kirjaston kabinetissa. Ravinto-lassa on esiintynyt lähes viikoittain yhtyeitä ja artisteja, ja kabinetissa on esitelty vaatteita ja kenkiä sekä pidetty kokouksia. Päivätoiminnan tilassa on iltaisin kokoontunut Avh-kerho. Sauvolan liikunta- ja musiikkisalissa on talon oman toiminnan lisäksi kuntosalivuoroja talon asukkaille sekä kylän ikäihmisille. Elokuussa pidettiin ensimmäiset Sauvolan messut, joissa toimintaansa esittelivät kirjaston lisäksi monet Iittalan toimijat ja yhdistykset. Sauvolan kabinetti toimi tammikuussa presidentinvaalien äänestyspaikkana.



Kirjaston kutsumana Sauvolan ravintolassa esiintyivät kirjailijat Minna Lindgren keväällä ja Johanna Sinisalo syksyllä. Keväällä runoilija Anne Hänninen piti runopäivän harrastajakirjoittajille. Ikäihmisten palveluohjausyksikön palveluneuvoja oli kabinetissa kerran kuussa antamassa neuvoja ikäihmisten asioissa. Kirjaston e-opastusta oli tarjolla kerran kuussa. Kalvolan kirjaston oma lukupiiri kokoontui kuukausittain keskustelemaan mielenkiintoisista kirjoista.

Kirjaston käytävässä ja aulassa oli syksyllä esillä kaksi taidenäyttelyä, Hattulan taiteilijaseuran näyttely lokakuussa ja Joe Tullyn valokuvia Irlannista marraskuussa.

Kalvolan kirjaston lasten ja nuorten toimintaa olivat kirjavinkkaukset ja kirjastonkäytön opetustuokioiden koululaisille. Varhaisnuorille suunnattu Harry Potter –taikasauvapaja yhteistyössä Todellisuuspakolaiset ry:n kanssa saavutti suuren suosion. Useita yläkoululaisia kävi suorittamassa tet-harjoittelunsa kirjastossa. Pikkulasten lasten aamuissa joka toisena torstaiamuna kuunneltiin satuja ja katseltiin elokuvia. Kirjasto vinkkasi ja luki sopivia iltasatuja perheille koulun Nalle-keitaassa. Lähtölaukaus vapun viettoon saatiin vappuaattona, kun Sauvolan ravintola täyttyi kyläläisistä vauvasta vaariin Taikuri Pajusen ja Nallen esiintyessä.

Lammin kirjaston yhteistyö koulujen kanssa lisääntyi

Yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden opetus siirtyi kirjaston tiloihin

Lammin kirjaston vuoteen 2018 mahtui paljon monenlaista toimintaa sekä tapahtumia. Yhteistyö yläkoulun kanssa muuttui entistä tiiviimmäksi, kun yläkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden opetus muutti entisen kansalaisopiston tiloihin tammikuussa: opettaja Leija Kuuranhalla ja hänen oppilaansa opiskelivat kirjastotiloissa. Toki muutkin koululaiset vierailivat vuoden mittaan kirjastossa ahkerasti.

Kirjasto järjesti Konnarin koululla lukukerhotoimintaa ekaluokkalaisille keväällä, ja syksyllä luettiin uusien ekaluokkalaisten kanssa kuvakirjoja ääneen. Alakoululaisille pidettiin myös Scratch-ohjelmointipajoja oppisopimusopiskelijaj Emmi Vuorisen johdolla. Marraskuussa kirjasto osallistui Hakkalan koulun monialaisen oppimiskokonaisuusviikon toteutukseen muun muassa opastamalla tiedonhaussa ja ohjaamalla Kirpeli-tiedonhakupeliä.



Maaliskuussa kirjasto sai kirjailijavieraksi Sirpa Kähkösen, joka puhui viisaasti, miten tärkeää jokaisen olisi tietää, kuka on, mistä on tulossa ja minne menossa. Sirpa Kähkönen houkutteli kirjastoon kolmisenkymmentä kuulijaa.

Huhtikuussa Kaisu Koskue luennoi Sisällissodan tapahtumista Lammilla. Kaisu Koskuen luennolle saapui suuri joukko paikallisesta historiasta kiinnostunutta väkeä.

Kirjallisuuspiiri käsitöiden ystäville jatkoi kokoontumistaan kerran kuukaudessa. Muita käsityötapahtumia olivat Hyvänmielen käsityöillat kerran kuukaudessa sekä kesäkuinen Neulotaan yhdessä -tapahtuma kirjaston pihalla.

Kirjastossa järjestettiin joka toinen keskiviikko Lasten aamuja, joissa katsottiin elokuvia tai luettiin satuja sekä piirrettiin tai askarrettiin tarinoiden pohjalta. Kirjastossa pidettiin kaikille avoimia askartelupajoja pääsiäisen ja joulun aikaan. Syksyllä järjestettiin myös Harry Potter- hankkeeseen kuulunut taikasauvapajan yhteistyössä Todellisuus-pakolaiset ry:n kanssa. Taikasauvapaja oli aivan huippu ja pajaan osallistui mukavasti monen ikäisiä Potter-faneja! Kaikki askartelupajat olivat suosittuja.

Kesäpuuhaviikko lammilaisille lapsille toteutui kesäloman toisella viikolla 11. - 15.6.2018. Tavoitteena oli tarjota lapsille kesätoimintaa lähellä kotia, maksutta ja yhdenvertaisesti. Viikon järjestämiseen osallistui useita paikallisia toimijoita. Ohjelmassa oli muun muassa luku- ja leikkihetkiä, kirjastokassien painantaa, taidehetki, ötökkäjahtia, retkeilyä Untulan luontopolulla ja Lammin museolla sekä ihmeotuksiin perehtymistä.

Kirjaston henkilökunta oli mukana paikallisessa toiminnassa edellisten vuosien tapaan. Huhtikuussa kirjasto osallistui Konnarin koululla lasten harrastetapahtumaan. Siellä askarrettiin kirjanmerkkejä ja esiteltiin kirjauutuuksia. Kirjasto oli mukana Eskarista ekalle-tapahtumassa toukokuussa. Heinäkuussa Lahden seudun sukututkimus ry antoi kirjastossa sukututkimusneuvontaa.

Elokuussa kirjasto oli mukana Lammi-viikon järjestämisessä. Lammi-viikon vieraana kirjastossa oli kirjailija Ella Briggatti, joka luki Sängynaluskansasta kertovia tarinoita. Sängynaluskansa-kirjoihin perustuva kuvitusnäyttely oli esillä kirjastossa. Lammi-viikolla järjestettiin myös Ihan kumma ilta, jolloin kirjastossa sai kiertää erilaiselta rastilta toiselle. Rasteilla saattoi harjoitella taikasauvan käyttöä, tunnistaa kummia esineitä, askarrella Mannerheimin Las-tensuojeluliiton Lammin paikallisyhdistyksen ohjauksessa heijastimia tai kuunnella kauhutarinaa kirjaston kellarissa. Lammi-viikon ajan kirjastossa toimi myös erittäin suosittu koululaisten järjestämä pop up-kahvila.





Rengon kirjasto aloitti yhteistyön Attendon hoivakodin kanssa

Rengon kirjaston lainaus nousi hieman edellisestä vuodesta. Kouluyhteistyö jatkui tiiviinä edellisten vuosien tapaan. Rengon alakoulun kaikki vuosiluokat vierailivat vuoden aikana kirjastossa yhteensä 30 kertaa. Jokainen alakoululuokka kävi kirjastossa vähintään kerran sekä syys- että kevätlukukauden aikana. Moni luokka kävi useaminkin. Kouluyhteistyön painopiste oli kirjavinkkauksissa.

Seurakunnan päiväkerho vieraili kirjastossa neljä kertaa. Rengon Päiväkotia Aurinkopihasta tehtiin myös lainausreissuja kirjastoon ja käytiin pari kertaa satutunnilla.

Kirjastovirkailija Hannele Tiiton suositut e-opastukset jatkuivat edellisten vuosien tapaan. Kirjaston tiloissa koontui tuttuun tyyliin noin kerran kuukaudessa Kaverikahvila (entinen Muistikahvila).

Kirjaston viereen rakennettuun Attendon hoivakotiin siirtyi asiakkaita lakkautetusta Raitaharjun vanhainkodista. Kirjasto aloitti yhteistyön hoivakodin kanssa muun muassa toimittamalla sinne lainattavaa aineistoa.

Tapahtumia Rengon kirjastossa

22.2. Runot! Musiikkirunoelma. Runojen lausunta: Oili Ruukki, sävellykset ja kitara: Tommi Pajunen. Kirjasto järjesti tilaisuudessa kahvituksen.

19.4. Unto Kiiskinen: Kesän 1918 muistot. Kirjailija kertoi teoksestaan. Kirjasto järjesti tilaisuudessa kahvituksen.

12.10. Senioripäivän kahvitilaisuus.

11.12. Anna-Liisa Tarvainen: Varjoteatteriesitys: Tonttu.

Näyttelyt

1.1.- 30.9. Kuvia Renko-seuran vanhojen kuvien kokoelmasta.

18.10.- 28.12. Ihab Al tai ja Samaa Jirjees: Unelmia pimeässä.

Tuuloksen kirjaston satutunnit kestopuosikkeja

Elävä sadunkerronta veti lähikirjastoon digiajan lapset

Tuuloksen kirjasto oli auki maanantaisin ja tiistaisin klo 13-18 ja perjantaisin klo 11-16. Keskiviikkoisin ja torstaisin kirjastossa voi asioida omatoimisesti klo 11-15. Kirjastoa valvoi omatoimiaikana 4H:n työntekijä.

Tuuloksen koulun luokat kävivät vuoden aikana kirjastonkäytön opetuksessa ja keskimäärin kerran kuukaudessa lainaamassa aineistoa. Kirjastokäyntien aikana oppilaille vinkattiin opettajien toivomia kirjoja mutta myös muuta kirjallisuutta.

Kirjastossa pidettiin satutunteja joka toinen viikko. Niissä oli jokaisella kerralla noin 10-15 osallistujaa. Satutunneille valittiin aina aihe, josta luettiin satu.

Marraskuussa Kuninkaallinen nukketatteri vieraili Tuuloksen kirjastossa esittämässä näytelmän Saiturin joulu. Esityksen näki 38 lasta ja neljä aikuista. Joulukuussa pidettiin Harry Potter –taikasauvapaja.

Tuuloksen kirjaston tiloissa kokoontui Muistiyhdistyksen järjestämä Muistikahvila kolme kertaa keväällä ja yhtä monta kertaa syksyllä. Kahvilassa oli keskimäärin viitisentoista osallistujaa jokaisella kerralla. Kirjastossa kokoontui keväällä myös Aivotreeni-ryhmä, johon osallistui 12 henkilöä. Kirjastossa järjestettiin asiakkaille vuoden aikana viisi kertaa neuvontaa kirjaston e-aineistojen käytöstä.

Marraskuussa kirjastossa järjestettiin lähikirjastojen koulutuspäivä, johon osallistui noin 20 henkilöä.

Tuuloksen kirjasto vastasi tilaisuuden käytännön järjestelyistä.



Pääkirjaston asiakaskoulutus perehdytti digitaitoihin

Tietokoneopastusta

Pääkirjastossa perjantaisin klo 10.00-12.00

12.1.-4.5., yhteensä 16 kertaa

11.5.-25.5., yhteensä 3 kertaa

Henkilökohtaista perusopastusta tietokoneen, tabletin ja älypuhelimien sekä sähköisten palvelujen käytössä. Halutessaan voi ottaa oman laitteen mukaan.

Järjestäjänä kirjasto

Vertaisopastusta

Pääkirjastossa torstaisin klo 10.00-11.30

15.2., 22.2., 1.3., 8.3., 15.3., 22.3.

Pääkirjastossa Wetterillä perjantaisin klo 9-10.30

9.11., 16.11., 23.11., 30.11., 7.12.

Vertaisopastusta tietokoneen, netin ja älypuhelimien peruskäytössä sekä sähköisessä asiointissa. Halutessaan osallistujat voivat ottaa oman laitteensa opastustilanteisiin mukaan.

Järjestäjinä kirjasto ja vapaaehtoiset vertaisopastajat

Digiapua arkeen

- Opastusta ja vinkkejä digitaalisten palvelujen käyttöön

Pääkirjastossa maanantaisin klo 10.00-12.00

26.2 Matkaliput verkosta: VR ja Waltti

5.3 Tiedostojen ja kuvien siirtäminen ja säilyttäminen

12.3 Tunnetko podcastit?

19.3 ja 26.3 Googlen palvelut, mm. Gmail-sähköposti, Drive-pilvitalennus, valokuvien varmuuskopiointi ja tekstinkäsittely

Järjestäjänä kirjasto

Digiopastusta omalla laitteella

Pääkirjastossa Wetterillä torstaisin klo 9.00-11.00

8.11., 15.11., 22.11., 29.11., 13.12.

Järjestäjänä kirjasto

Henkilökohtaisen asiakasopastuksen painopiste sähköisissä palveluissa

E-opastus

Kirjaston e-aineistojen ja verkkokirjaston käytön opastusta ajanvarauksella (30 tai 60 min.)

Järjestäjänä kirjasto

Celia-opastus

Celia-palveluiden opastusta ja palvelun käyttöönottoneuvontaa ajanvarauksella.

Järjestäjänä kirjasto

Kirjallisuus- ja musiikkiopastus (KIMU)

Kirjallisuus- ja musiikkiopastusta (KIMU) ajanvarauksella.

Järjestäjänä kirjasto

Kampanjoita ja valtakunnallisia teemaviikkoja

Kokeile e-lukemista ja hyödynnä Koko kansa lukee -kampanjan kaunot

Pääkirjastossa maanantaisin 12.2., 19.2. klo 12-18 ja perjantaisin 9.2., 16.2., 23.2. klo 10-12

Helmikuussa kirjasto osallistui valtakunnalliseen Koko kansa lukee – kampanjaan (5.-25.2.2018), jonka aikana Hämeenlinnan pääkirjastossa esiteltiin kirjaston e-aineistoja ja opastettiin niiden käytössä.

Maailman runouden päivä

Pääkirjastossa keskiviikkona 21.3. klo 17.00-19.00

Paikalliset runoilijat Anne Hänninen ja Tytti Heikkinen esiintyvät ja runonlausuja Reijo Vähälä lausui yleisön toiverunoja.

Rasismien vastainen viikko

Tarinatatteri Tässä: Aika tuulettaa...

Tule keskustelemaan ja koostamaan elämäntarinasi

Pääkirjastossa torstaina 22.3. klo 18.00-19.00

Harjoitukset ennen esitystä klo 12-14

1.3. Kuka minä olen?

8.3. Elämäni polku ja kanssakulkijat

15.3. Oma elämäntapani

22.3. Haaveet ja unelmat...

12.4. Minä itse – yhteenvetoa ylläolevista asioista

19.4. Kohti unelmaa ... toiminnallista tekemistä ja yhdessäoloa

Järjestäjinä kirjasto, Hämeenlinnan kaupunki ja Luetaan yhdessä-verkosto

Tule e-opastukseen vanhustenviikolla

Pääkirjastossa Wetterillä maanantaina 8.10. klo 13.00-17.00

Ikäihmisille opastettiin e-aineistojen käyttöä, kerrottiin Celian palveluista ja autettiin tietokoneen sekä mobiililaitteiden käytössä. Järjestäjinä kirjasto, Vanhustyön keskusliiton valtakunnallinen vanhustenviikko



Kokeile ekirjaa - ekirjasto.kirjastot.fi

Helmikuussa Hämeenlinnan pääkirjastossa esitellään kirjaston e-aineistoja ja opastetaan niiden käytössä.

Maanantaisin Kirjastotori 12.9. ja 19.2. klo 12 - 18	Perjantaisin Musiikkisali 9.2., 16.2. ja 23.2. klo 10-12
---	---

Tervetuloa!



Virolaisen kirjallisuuden
viikon vieraana lasten - ja
nuortenkirjailija

MIKA KERÄNEN

ke 14.2.2018 klo 17.30
Hämeenlinnan pääkirjaston
musiikkisalissa

Kaikille avoin,
maksuton tilaisuus on
osa valtakunnallista
virolaisen
kirjallisuuden
viikkoa, jota vietetään
12.-16.2.2018.



HÄMEENLINNAN
KAUPUNKINKIRJASTO

Tuglas-seura

Pääkirjaston tapahtumatuotanto oli runsas ja monipuolinen

Kirjallisuustapahtumia

Virolaisen kirjallisuuden lukupiiri

Pääkirjastossa keskiviikkoisin klo 17.30-19.00

24.1. Nippernaati 3. Uuden virolaisen proosan ja runouden antologia.

14.2. Valtakunnallisen virolaisen kirjallisuuden viikon vieraana lastenkirjailija Mika Keränen.

14.3. Keskustelutilaisuus Tönu Önnepalun romaanista Paratiisi

11.4. Keskustelutilaisuus Ilmar Taskan romaanista Popeda 1946

Järjestäjinä kirjasto ja Kanta-Hämeen Tuglas-seura

Hämeenlinnalaiset lukupiirit ja Naiskirjallisuuden Top 101

Pääkirjastossa tiistaina 6.2. klo 17.00-20.00

Lukupiirit kertoivat toiminnastaan ja esittelivät keskustelua herättäneen kirjan. Kirjastonhoitaja Sini Kiuas kertoi, miten kirjasto toimii lukupiirin tukena. Minnan salongin emäntä Leena Rönkkö esitteli naiskirjallisuuden TOP 101-listan.

Lukupiirit:

Minnan salonki, Leena Rönkkö

Ainon salonki, Leena Aarnipuu

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan naisten kirjallisuuspiiri, Leena Halonen

Naisten Pankki, Anniina Iivonen

Kansallisten senioreiden lukupiiri, Sirkka-Liisa Virtanen

Senioriopettajien lukupiiri, Leena Mustonen

Mummojen lukupiiri, Silja Järvelä

Syöpäyhdistyksen lukupiiri, Ritva Ahonen

Järjestäjinä kirjasto ja Suomalaisen Naisliiton Hämeenlinnan yhdistys.

Harhaanjohtajat

Pääkirjastossa keskiviikkona 21.2. klo 17.30-19.00

Harhaanjohtajat-teoksen (2017) kirjoittajat Terho Miettinen ja Raija Pelli kertoivat kirjastaan, jonka aiheena on rikokset uskovaisten yhteisöissä. Järjestäjinä kirjasto ja kirjan kirjoittajat

Kevään kirjasato –kirjailijailta

Pääkirjastossa tiistaina 20.3. klo 18.00-20.00

Esiintymässä olivat kirjailijat J.P. Koskinen, Anne Hänninen, Anneli Jussila, Tapani Bagge, Anneli Suusaari ja Olli Jalonen.

Järjestäjinä kirjasto, Kanta-Hämeen kirjailijayhdistys Vana -66 ry. ja Suomalainen kirjakauppa

Tapion matkassa Tallinnaan

Pääkirjastossa keskiviikkona 21.3. klo 17.30-19.00

Tietokirjailija ja matkaopas Tapio Mäkeläinen vei yleisön sanoin ja kuvin Toompealle ja muuallekin Tallinnaan.

Järjestäjinä kirjasto ja Kanta-Hämeen Tuglas-seura

Kesän 1918 muistot – puhe- ja keskustelutilaisuus

Kirjailijavieraana Unto Kiiskinen

Pääkirjastossa keskiviikkona 4.4. klo 17.30-19.00

Unto Kiiskinen kertoi kirjastaan Kesän 1918 muistot.

Järjestäjinä kirjasto ja kirjan kirjoittaja

Saksalaisen ja saksankielisen kaunokirjallisuuden lukuvinkkejä

- Avarretaan maailmaa lukemalla

Pääkirjastossa keskiviikkona 25.4. klo 17.30-19.00

Kriitikko (SARV) ja kirjastonhoitaja Sini Kiuas antoi lukuvinkkejä.

Järjestäjinä kirjasto ja Hämeenlinnan Seudun Taideyhdistys

Puuseppä ja sanasepot

- Mikael Agricolaa ja suomenkieltä juhlistava näyttely

Näyttelyssä Kiipulan ammattiopiston suomen kielen opiskelijat inspiroituvat Mikael Agricolasta ja suomen kielestä runouden ja musiikin muodossa. Osana näyttelyä nähtiin Turkista lähtöisin olevan Mutlu Kavakin puuveistoksia. Kirjaston aulassa yleisö voi osallistua yhteiseen installaatioon lisäämällä omat runonsa Runopuun oksille.

Keidas-tilassa näytettiin video, jossa Kiipulan ammattiopiston opiskelijat lausuvat runojaan.

Keitaassa pidettiin kirjaston aukioloaikoina non-stop-runopaja, jossa valmistettiin Runopuuhun tekstejä. Ohjatusti paja toimii avajaisissa klo 12.30-14.

Aika jota elin

Pääkirjastossa maanantaina 16.4. klo 18.30-19.30

Vanajaveden opiston runopiirin esitys.

Järjestäjinä kirjasto ja Vanajaveden opisto

Monenlainen äiti

Pääkirjastossa maanantaina 7.5. klo 17.30-19.00

Näkökulmia äitiyteen haastattelujen ja runojen muodossa. Haastateltavina Mirja Lassila ja Tuula Portin. Malena Lahtimies lausui runoja. Ohjelmassa oli myös musiikkia.

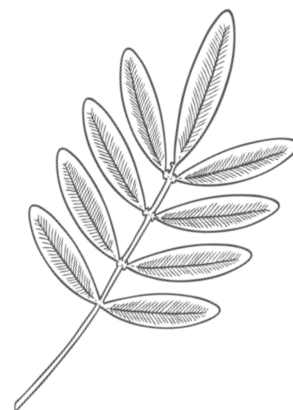
Järjestäjinä kirjasto ja Malena Lahtimies

Aurinkoni laskee siniseen

Pääkirjastossa 14.6. klo 17.30-18.30

Mirja Lassilan toisen runokokoelman julkistamistilaisuus. Musiikista vastasi Hessu Kärhä.

Järjestäjinä kirjasto ja Mirja Lassila



Puutarhassa

Pääkirjastossa lauantaina 4.8. klo 13.00-13.30

Minna Sadeniemi lausui puutarharunoja esikoisrunokokoelmastaan Vuosien valosta keitän mehua (Sanasato 2018), ja soitti Leevi Madetojan pianoteoksen Kuoleman puutarhassa. Leevi Madetoja sävelsi pianoteoksen ensimmäisen osan sisällissodassa kadonneen veljensä muistolle. Minna Sadeniemi on helsinkiläinen kirjoittaja, psykiatri, pianisti ja kesäasukas Hämeessä. Runojen innoittajana on ollut hämäläinen puutarhahuolto.

Kesän dekkaribingo

Pääkirjastossa

Koko kesän kestänyt jännittävä bingo, jossa arvottiin dekkareita osallistujien kesken.

Syksyn kirjasato –kirjailijailta

Pääkirjastossa Wetterillä kahvila Fredrikassa tiistaina 9.10. klo 18.00-20.00

Syksyn kirjasadossa esiteltiin yhdistyksen jäsenkirjailijoiden tuoreimpia julkaisuja. Tällä kertaa mukana oli runoutta, dekkareita, romaani-, nuoriso- ja selkokirjallisuutta sekä selviytymistarina Suomen rautateiden rakentajista 50- ja 60-luvuilla. Esiintymässä olivat Malena Lahtimies, Sirkku Suontausta-Kyläinpää, Tapani Bagge, Marja Toivio, Anna Tiitta ja Hanne Dahl.

Järjestäjinä kirjasto, Kanta-Hämeen kirjailijayhdistys Vana-66 ry. ja Suomalainen kirjakauppa

Mitä suomentaja tekee? Vieraana taiteilijaprofessori Kersti Juva

Pääkirjastossa Wetterin auditoriossa tiistaina 13.11. klo 18.00-19.00

Englanninkielisen kirjallisuuden kääntäjä Kesti Juva kertoi työstään.

Järjestäjinä kirjasto ja Koneen Säätiön rahoittama Suomentajat lukijoiden luo -hanke

Luentoja

Tutkimusmatka - Tieteen popularisoiminen kirjastossa –luentosarja

Pääkirjastossa torstaisin klo 17.30-19.00

25.1. Kiistellyt tiet terveyteen. Luennoitsijana historioitsija Kalle Kananoja.

15.3. Hauskaa retoriikkaa – miksi antiikin vaikuttamistaidot ovat yhä ajankohtaisia. Luennoitsijana tutkija Antti Mustakallio.

Järjestäjinä kirjasto ja Suomen tietokirjailijat ry.



Musiikkitapahtumia

Avolava

6.2. klo 19.00-19.30 Erkki Lumisalmi

Saamelaisten kansallispäivän kunniaksi Avolavalla esiintyi koltansaamelainen Erkki Lumisalmi. Hän esitti koltansaa-melaisia leu'dd-lauluja ja kertoi saamelaisten musiikkiperinteestä.

19.3. klo 18.00-19.00 Vapaat äänet –jazzkiertue

Avolavalla ranskalaistrio Avaruuden Matkustajat/ Les Voyageurs de l'Espace.

Claudia Solal – ääni, Didier Petit sello – ääni, Philippe Foch – lyömäsoittimet, elektroniikka

6.4. klo 17.00-18.00 Harmonikkaorkesteri Pomppaduuri

Avolavalla ryhmä innokkaita harmonikan soittajia Hämeestä. Soittajat: Tarja Pääskylä, Mikko Liukkonen, Tarja Par-tonen, Seppo Kaivanto, Liisa Siivola, Hannu Äystö ja Anita Lehto. Vanajaveden Opiston soittoryhmä.

16.4. Hämeenlinnan Kaupunginorkesterin Kesäpäivän keväinen kirjastokonsertti

27.4. klo 17.00-18.00 Kansanmusiikkiduo Seita: Ainon tarina, modernia kansanmusiikkia

3.5. klo 18.00-19.00 Trio Garadas

Petroskoilainen jazztrio esiintyi.

6.6. klo 18.00-19.00 Rap-artisti Rautanaama ja KVP

Kesä pärähti rap-musiikin voimalla käyntiin kirjastossa, kun Hämeenlinnan pääkirjaston musiikkiosaston Avolavalle nousi rap-artistit Rautanaama ja KVP. Artistina Rautanaama kuvailee itseään maailman hallintaan tähtääväksi sarja-kuvanörtiksi, superroistoksi ja Rock Cityn suvereeniksi kuninkaaksi. Rautanaaman tuplaajana nähtiin suoraan neo-Härmälästä KVP, joka tunnetaan kokeellisen räpin sekatyöläisenä.



14.7. klo 12.00-13.00 Adrian Tarraga Trio

Linna Jazz-festivaali ensimmäistä kertaa pääkirjaston Avolavalla. Esiintymässä oli Adrian Tarraga Trio, joka soitti virtuoottista gypsy jazzia Django Reinhardtin hengessä. Marseillessa kotoisin oleva Tarraga on Ranskan lupaavimpia nuoremman polven tyyliniekkoja. Jazzkitaristi Tomi Kettunen puolestaan on suomen ehdotonta eliittiä alallaan ja kokoonpanoa täydensi kontrabasisti Tero Tuovinen.

5.11. Wetterin avajaispäivänä Avolavalla esiintyivät paikalliset Marjuska Santala Trio ja RRR-trio

18.12. Perinteiset Joulun toivelaulut –konsertti yhteistyössä Sibelius-opiston kanssa



Muita tapahtumia

Suomi – Honduras Seura esittää: The Way Back To Yarasquin (A Coffee Pilgrimage)

Pääkirjastossa torstaina 22.3. klo 17.30-18.30

Dokumenttielokuvaesitys kotiseudulleen palaavasta naisesta ja hänen luomastaan Catracha Coffee -järjestöstä.

Järjestäjinä kirjasto ja Suomi – Honduras Seura ry

Poistomyynnejä

Pääkirjastossa

16.2., 28. 5. - 1.6.

Käytettyjen kalusteiden noutotori

Pääkirjastossa perjantaina 21.9. klo 10.00-15.00

Kirjaston peruskorjauksen ja väistöön muuton vuoksi järjestettiin noutotori, josta kaupunkilaiset voivat maksutta hakea käytettyjä ylijäämäkalusteita, viherkasveja, toimistotarvikkeita ym.

Kirjaston avajaiset Wetterillä

Pääkirjastossa Wetterillä maanantaina 5.11. klo 9.00-19.00

Ohjelma

- 9.00 Kirjasto avautuu itsepalvelulla
- 10.00 Kirjaston asiakaspalvelu aukeaa
- 15.00 Opastettu kirjastokierros
- 15.30 Marjuska Santalan Trio Avolavalla
- 16.00 Opastettu kirjastokierros
- 16.30 Kirja-arvonta
- 17.00 Kahvitarjoilu alkaa kahvila Fredrikassa (400:lle ensimmäiselle)
- 17.00 Opastettu kirjastokierros
- 17.30 Supermarsu –elokuvaesitys Auditoriossa
- 18.00 RRR Trio Avolavalla
- 19.00 Opastettu kirjastokierros

Luovaa kirjoittamista Sulkakynä-ryhmässä

Pääkirjastossa Wetterillä lounaskahvila Fredrikassa

keskiviikkoisin klo 17.00-18.30

12.9., 19.9., 26.9., 3.10., 10.10., 17.10., 24.10., 31.10., 7.11., 14.11., 21.11., 28.11.

Ryhmä oli suunnattu edistyneille suomen kielen puhujille. Maksuttomaan Sulkakynä-ryhmään otettiin 16 kokeilijaa, jotka eivät olleet mukana luovan kirjoittamisen tai sanataiteen ryhmissä. Ryhmää vetivät Iina Anisimaa ja Sini Kiuas.

Järjestäjinä kirjasto ja Naisten dialogiset tilaisuudet kirjastoissa-hanke

LUOVAA KIRJOITAMISTA SULKAKYNÄ-RYHMÄSSÄ

Ryhmä alkaa 12. syyskuuta
12 kertaa syys-marraskuussa 2018
keskiviikkoisin 17.00-18.30 Wetterillä
Lounaskahvila Fredrika, kabinetti, osoite: Wetterhoffinkatu 2

Miten pääsen mukaan?
Edistyneiden suomen kielen puhujien
Sulkakynä-ryhmään otetaan 16 kokeilijaa,
jotka eivät ole muuten mukana luovan
kirjoittamisen tai sanataiteen ryhmissä.
Ryhmää vetävät Iina Anisimaa ja Sini Kiuas

Ilmoittaudu maanantaista 13.8.-31.8.
iina.sulkakyna@gmail.com
Kirjoita ilmoittautumissähköpostiin n. 15 riviä siitä,
mikä luovassa kirjoittamisessa kiinnostaa sinua.

Mukaan päässeille ilmoitetaan viimeistään 9. syyskuuta 2018.
Varasjoilla olevista pidetään listaa peruutusten varalta.

KURSSIN JÄRJESTÄÄ HÄMEENLINNAN KAUPUNGINKIRJASTO JA
NAISTEN DIALOGISET TILAISUUDET KIRJASTOISSA -HANKE

HÄMEENLINNAN
KAUPUNGINKIRJASTO



torstaisin pääkirjaston musiikkisalissa
Harry Potter –kerho

25.1., 8.2., 22.2., 8.3., 22.3., 5.4., 19.4.
klo 15.30–17.00 HUOM! 8.2. Fani fiktiopaja 15.30–17.30



Lasten ja nuorten tapahtumia

Harry Potter-kerho noin 11-13-vuotiaille

Pääkirjastossa torstaisin klo 15.30-17.00

25.1., 8.2., 22.2., 8.3., 22.3., 5.4., 19.4., yhteensä seitsemän kokoontumiskertaa.

Oletko Harry Potter -kirjojen fani tai tulossa sellaiseksi? Tule mukaan saman henkisten kerhoon juttelemaan kirjoista ja puuhaamaan!

Kerho oli osa kirjaston Lukufestarit Tylypahkan tyyliin -hanketta.

Höpinätötterön lastenkonsertti

Pääkirjastossa torstaina 8.2. klo 10.00-11.00

Hämeenlinnan pääkirjastossa on perinteisesti järjestetty erityistä ohjelmaa lapsille aina Lainan nimipäivänä 8.2. Vuonna 2018 ohjelmassa oli teeveestäkin tuttu lastenmusiikkiduo Höpinätötterö. Duon lauluissa seikkailivat muun muassa vauhdikkaat ralliautot, herkulliset voileivät sekä Nestori-mato. Orkesterissa lauloivat ja soittivat Janne Laurila (kitara & laulu) ja Joonas Keskinen (kontrabasso & laulu).

Satuhetki kirjastokoira Urhon seurassa

Pääkirjastossa keskiviikkoisin klo 10.00-10.30

21.2., 14.3., 28.3.,

Satuhetki, jossa Hannele Lehto luki lyhyen sadun ja sen jälkeen lapset voivat siirtää kilttiä Urho-koiraa.

Talvinen puuhapäivä

Pääkirjastossa lauantaina 10.3. klo 11.00-14.00

Talvisessa puuhapäivässä pelattiin jääkiekkopeliä, lautapelejä ja laskettiin pientä sisäliukumäkeä. Päivän aikana piirrettiin talviaiheisia sarjakuvia ja kokeiltiin koodata kirjaston tablettitietokoneilla tai omilla koneilla ilmaisella Scratch Jr-sovelluksella.

Pääkirjaston Talvinen puuhapäivä järjestettiin yhteistyössä Palanderin talon Talviriehan kanssa.

HÖPINÄTÖTTERÖ

Lainanpäivä

To 8.2. klo 10

Hämeenlinnan pääkirjastossa



Pikku-Kakkosestakin tutun lastenmusiikkiduo Janne Laurila (kitara & laulu) ja Joonas Keskinen (kontrabasso & laulu).

Vapaa pääsy –Tervetuloa!

Höpinätötterö tarjoilee hupia ja huumoria koko perheelle. Lauluissa seikkailvat muun muassa vauhdikkaat ralliautot, herkulliset voileivät sekä Nestori-mato.

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINKIRJASTO

SATUTUOKIOT

Hämeenlinnan pääkirjastossa

kirjastokoira Urhon seurassa!

Kirjan mittainen satutuokio
- ja koiran rapsutukset päälle
Kevään satuhetket ohjaa Hannele Lehto.

Ke 21.2. klo 10

Ke 14.3. klo 10

Ke 28.3. klo 10

Tervetuloa!



HÄMEENLINNAN KAUPUNGINKIRJASTO

Lauantaina 10.3. klo 11-14 Talvinen puuhapäivä pääkirjastossa

Sisäliukumäki

Pelataan jääkiekko-
+ muita pelejä

Kirjasto on mukana
PALANDERIN TALON
Talviriehassa

NON STOPPINA VOIT...

piirtää

liukumäkitarinasta

sarjakuvaa

TAI

koodata pienen tarinan

Scratch Jr:lla

10 konetta kirjastolla,
voit ottaa oman koneen
mukaan +

Scratch Jr
ohjelman

HÄMEENLINNAN KAUPUNGINKIRJASTO



Hei me lauletaan ja leikitään!

Pääkirjastossa lauantaina 5.5. klo 11.00 ja 12.00

Laulettiin ja leikittiin tuttuja lastenlauluja Vanajaveden opiston Hei me lauletaan -lauluryhmän johdolla. Iloinen ryhmä johdatti eläinaiheisten laulujen maailmaan laulattamalla ja leikittämällä ja eksyipä muutama eläinkin mukaan sekä iloiset klovnit. Ohjelmassa oli myös pieni satuhetki, kertojana Kristiina Lauttia.

Järjestäjinä kirjasto ja Vanajaveden opisto

Kesälukudiplomi

Kun luki kesän aikana neljä kirjaa ja teki kivat tehtävät, palkkioksi sai hauskan rintanapin ja paljon iloa.

Bunkkerissa pelitoimintaa myös koko kesän alle 13-vuotiaille

Hämeenlinnan pääkirjaston pelitilan Bunkkerissa oli alle 13-vuotiaille pelitoimintaa tiistaisin ja torstaisin klo 13–17 koko kesän ajan. Kirjasto vastasi alle 13-vuotiaiden pelitoiminnasta vuoden alusta syksyyn ja nuorisotoimi yhdessä Hämeenlinnan-Vanajan seurakunnan kanssa yli 13-vuotiaiden toiminnasta. Kirjaston aloittaessa muuton väistön Wetterille pelitoiminta lakkasi Bunkkerissa elokuun lopussa ja siirtyi Poltinahon pelitilaan Matti Alangon kadulle seurakunnan tiloihin ja aloitti toimintansa siellä syyskuussa.

Wauviikko kirjastossa

Pääkirjastossa Wetterillä maanantaina 19.11. klo 9.30-12.00

Kirjavinkkausta vauvojen vanhemmille ja läheisille sekä vauvojen kanssa työskenteleville.

Järjestäjinä kirjasto yhteistyössä osana Lasten- ja nuorten kulttuurikeskus Arxin Wauviikkaa

Kirjaston henkilökunta teki kevätretken Porvooseen

Kirjaston henkilökunta teki toukokuussa vuotuisen virkistysretkensä Porvooseen. Kauniin kesäpäivän aikana vierailtiin Edelfeltin ateljeessa, Porvoon tuomiokirkossa ja Runebergin taiteilijakodissa. Kotimatalla poikettiin Brunbergin suklaatehtaan myymälässä.



Hämeenlinnan kaupunginkirjaston vuosi 2018 tunnuslukuina

Henkilöstö

Vakituisen henkilökunnan määrä nimikkeittäin

Kirjastotoimenjohtaja	1
Palvelupäällikkö	1
Johtava informaatikko	3
Informaatikko	5
Johtava kirjastonhoitaja	1
Kirjastonhoitaja	9
Kirjastovirkailija	25
Kirjastoammatilliset yht.	45
Palvelusihteeri	2
Kirjastoautonkuljettaja	3
Kouluohjaaja, osa-aik.	1
Ei-kirjastoammatilliset yht.	6
Kaikki yhteensä	51

Vakituisen henkilökunnan lisäksi kirjastossa työskenteli talonmies-vahtimestari, kaksi siistijää (ostopalvelu), kolme siviilipalvelusmiestä, kaksi kirjastonhoitajaharjoittelijaa ja työtoiminnan työntekijä. Palkkatuella palkattuja järjestelyapulaisia oli 4,0 htv.

Talous

Toimintakulut	3 977 233
Henkilöstökulut	2 113 431
Kirjastoaineistojen hankintakulut yhteensä	348 365
kirjat	227 905
e-aineistokulut	26 251
Tilakustannukset	1 080 723
Muut kulut	434 714
Toimintatuotot	137 860

Muut tunnusluvut

Kokoelma/asukasluku	5,58
Lainaus/asukasluku	15,46
Lainan hinta	3,80
(toimintakulut/lainaus)	
Fyysiset käynnit/aukiolotunnit	16,60
Lainaajia asukkaista	33,83
Toimintakulut/asukasluku	58,78
Kirjastoaineistokulut /asukasluku	5,15



